

Sveriges Riksdags Beslut

å det i Stockholm hållna lagtima riksmöte, som började den 10 januari och slutade den 20 juni 1919.

Vi efterskrivna, Svenska Folkets valda ombud, göra vederligt: att, på grund av § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen, vi den 10 sistlidne januari, under Hans Maj:t Konung Gustaf V:s tolfte regeringsår, oss här i Stockholm infunnit.

Efter att över vårt arbete hava nedkallat Guds välsignelse, hava vi den 11 i nämnda månad å rikssalen sammanträtt och fått emottaga berättelse om vad sedan sistförflutna lagtima riksdag i rikets styrelse sig tilldragit ävensom Kungl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behov; och hava vi, efter föregångna överläggningar dels om de ämnen, i vilka Kungl. Maj:t till oss avlåtit propositioner eller skrivelser, dels ock rörande frågor, som blivit hos riksdagen väckta, stannat uti följande beslut:

§ 1.

Såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 10 maj hava vi vid grundlagsenlig behandling av de vid 1917 års riksdag på grund av väckt motion jämlikt § 64 riksdagsordningen såsom vilande antagna förslag till ändrad lydelse av §§ 103 och 108 regeringsformen samt § 13, § 14 mom. 2, § 15 mom 1 och 4, § 17 mom. 1 och 2, § 21, § 69 och § 70 riksdagsordningen så ock till övergångsstadganden i regeringsformen och riksdagsordningen för vår del godkänt och antagit samma förslag av följande lydelse:

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 15 saml. 1 avd. 1 häft. 1
(Riksdagsbeslutet.)

Regeringsformen.

§ 103.

Lagtima riksdag skall vart *fjärde* år, på sätt riksdagsordningen stadgar, tillsätta en nämnd, som äge att döma, huruvida högsta domstolens och regeringsrättens samtliga ledamöter gjort sig förtjänta att i deras viktiga kall bibehållas, eller om vissa av dem, utan bevisligen begångna fel och brott, varom föregående § handlar, likväl kunde anses bära från detta kall skiljas. Beslutar — — — — — belopp.

§ 108.

Lagtima riksdag skall vart *fjärde* år, på sätt i riksdagsordningen sägs, förordna sex för kunskaper och lärdom kände män att jämte justitieombudsmannen, som bland dem förer ordet, utöva vård över tryckfriheten. Dessa — — — — — kommitterade.

Övergångsstadgande.

Nämnd, varom i 103 § sägs, skall tillsättas år 1921, då ock kommitterade skola förordnas jämlikt 108 §.

Riksdagsordningen.

§ 13.

Andra kammarens ledamöter skola till ett antal av tvåhundra-trettio väljas för en tid av *fyra* år, räknade från och med januari månads början året näst efter det, under vilket valet skett.

§ 14.

2. Stad, som utgör del av län, skall, där stadens folkmängd vid början av *tredje* året inom en *fyraårsperiod* uppgår till eller överstiger tre tvåhundra-trettiondelar av rikets folkmängd, utgöra en valkrets i fråga om val, som avser tid efter periodens utgång; dock må stad, vars folkmängd utgör minst sex tvåhundra-trettiondelar av rikets folkmängd, kunna delas i valkretsar.

Inträffar vid början av *tredje* året inom en *fyraårsperiod*, att i stad, som utgör en valkrets, folkmängden ej längre uppgår till en nittiondel av rikets folkmängd, skall staden icke vidare bilda egen valkrets.

§ 15.

1. I varje valkrets väljes, efter folkmängden vid början av året näst före den *fyraårsperiod*, för vilken valen gälla, en riksdagsman för varje fullt tal, motsvarande en tvåhundra-trettiondel av rikets folkmängd.

4. Det antal riksdagsmän, varje valkrets enligt ovan angivna grunder äger utse, fastställles för varje *fyraårsperiod* av Konungen.

§ 17.

1. Val till riksdagsmän i andra kammaren verkställles under september månad året näst före början av de *fyra* år, för vilka valen gälla.

2. Förordnar Konungen om nya val, förrättas dessa ofördröjligen för den tid, som återstår av *fyraårsperioden*.

§ 21.

Riksdagsman, som för andra kammaren vald blivit, må ej denna befattning sig undandraga, med mindre han företer giltiga skäl för avsägelse. Som sådana anses:

1. de hinder allmänna lagen upptager såsom laga förfall;

2. ålder över 60 år;

3. att den valde tillförene såsom riksdagsman bevisat *fyra* lagtima riksdagar.

Avsägelse — — — — — befallningshavande.

§ 69.

Lagtima riksdag skall vart *fjärde* år tillsätta en nämnd av fyrtioåtta personer, därav vardera kammaren genom sluten omröstning inom sig utser tjugofyra, och vilken nämnd, i den ordning 103 och 104 §§ regeringsformen stadga, äger att döma, huruvida högsta domstolens och regeringsrättens samtliga ledamöter gjort sig förtjänta att i deras viktiga kall bibehållas, eller om vissa av dem, utan bevisligen begångna fel och brott, varom regeringsformens 102 § handlar, likväl kunna anses bära från detta kall skiljas. Denna nämnd träder samma dag den blivit vald tillsammans.

Nämndens — — — — — föreskrives.

I — — — — — ledamöter.

§ 70.

Lagtima riksdag skall vart fjärde år förordna sex för kunskaper och lärdom kände män att, jämte justitieombudsmannen, som bland dem förer ordet, utöva vård över tryckfriheten. Dessa — — — — — man.

Övergångsstadgande.

Intill dess nya val i hela riket till andra kammaren första gången förrättas efter utgången av augusti månad 1920, skola i fråga om val till kammaren tillämpas de före 1918 i sådant hänseende gällande stadganden. Vill riksdagsman, som enligt dessa stadganden blivit vald, avsäga sig befattningen, äge rätt därtill även i det fall att han tillföre såsom riksdagsman bevisat blott tre lagtima riksdagar.

Nämnd, varom i 69 § sägs, skall tillsättas år 1921, då ock kommitterade skola förordnas jämlikt 70 §.

§ 2.

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av §§ 12, 54 och 105 regeringsformen, §§ 38, 50, 55, 56 och 74 riksdagsordningen samt § 2 mom. 4 tryckfrihetsförordningen hava vi för vår del antagit såsom vilande till vidare grundlagsenlig behandling följande förslag i ämnet:

Regeringsformen.

§ 12.

Konungen äger ingå överenskommelse med främmande makt, sedan statsrådet däröver blivit hört. Sådan överenskommelse skall, där den angår fråga, som riksdagen enligt denna regeringsform äger allena eller med Konungen avgöra, eller, utan att angå sådan fråga, är av större vikt, framläggas för riksdagen till godkännande; och skall i överenskommelsen intagas förbehåll, varigenom dess giltighet göres beroende av riksdagens bifall.

Skulle i något fall rikets intresse kräva, att överenskommelse, som är av större vikt men ej angår fråga, som riksdagen äger avgöra, varder avslutad utan riksdagens godkännande, må det ske, dock att i sådant fall den i 54 § omnämnda utrikesnämnd på sätt där stadgas erhåller tillfälle att yttra sig, innan överenskommelsen ingås.

§ 54.

Vid varje riksdag skola kamrarna utse en nämnd av sexton ledamöter att med Konungen rådpläga om ärenden, som angå rikets förhållande till främmande makter. Rådplägning med denna utrikesnämnd bör i alla utrikesärenden av större vikt äga rum före avgörandet. Då ärende förekommer till behandling, skola alla tillgängliga handlingar och upplysningar meddelas. De beslut Konungen fattar i ärenden, som varit föremål för rådplägning med nämnden, varde delgivna dess ledamöter senast vid nästa sammanträde.

Ministern för utrikes ärendena skall i början av varje riksdag och sedermera så ofta omständigheterna det föranleda lämna nämnden en framställning av de allmänna utrikespolitiska förhållanden, som kunna för riket erhålla betydelse.

Nämndens ledamöter böra visa största varsamhet i avseende å meddelanden till andra om vad vid nämndens sammanträden förekommit. I fall, då Konungen eller den som i hans frånvaro leder förhandlingarna prövar ovilkorlig tystnadsplikt vara av nöden, vare ledamöterna därtill förbundna. Ledamot skall första gången han deltagit i sammanträde avgiva försäkran om tystnadspliktens iakttagande.

§ 105.

Lagtima riksdags konstitutionsutskott åligger att äska de protokoll, som uti statsrådet blivit förda. Sådant särskilt protokoll som i 9 § sägs må dock äskas allenast i vad angår visst av utskottet uppgivet mål. Sker det, pröve Konungen, huruvida, med hänsyn till rikets säkerhet eller andra av förhållandet till främmande makt betingade, synnerligen viktiga skäl, hinder möter för protokollets överlämnande till utskottet. Ej må protokollet vägras, utan att utrikesnämnden erhålligt tillfälle att yttra sig i ämnet.

Protokoll i kommandomål må kunna fordras endast i det som rör allmänt kända och av utskottet uppgivna händelser.

Riksdagsordningen.

§ 38.

1. Konstitutionsutskottet --- — — omförmälda stadga.
2. Utskottet skall vidare meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av dit hänvisade frågor, som angå antingen stiftande, ändring,

förklaring eller upphävande av kommunallagarna samt av lagar och författningar om statsrådets ansvarighet, om statsdepartementen, om förvärvande och förlust av medborgarrätt, om rikets vapen och flagga och om allmänt kyrkomöte, eller ock överenskommelser med främmande makter i ämnen, som ej tillhöra annat utskotts behandling.

3. Utskottet åligger ock att äska de i statsrådet förda protokoll; dock gälle vad i 105 § regeringsformen finnes om vissa protokoll särskilt föreskrivet. Om utskottets rätt och plikt att, efter granskning av protokollen, hos riksdagen anmäla de anmärkningar, vartill denna granskning funnits föranleda, eller eljest vidtaga den med anledning av gjord anmärkning erforderliga åtgärd, så ock att, när av riksdagsman eller av annat utskott än konstitutionsutskottet fråga blivit väckt, att statsrådet eller någon dess ledamot eller föredragande sitt ämbete på obehörigt sätt utövat, däröver, före frågans avgörande av riksdagen, avgiva yttrande, därom är i regeringsformen stadgat.

4. Utskottet tillkommer — — — vägrar proposition.

§ 50.

Den i 54 § regeringsformen omförmälda utrikesnämnd skall bestå av åtta ledamöter från vardera kammaren. De skola inom sex dagar efter riksdagens öppnande väljas på sätt om val till utskott är stadgat. Sedan valet ägt rum, skall vardera kammaren i samma ordning utse åtta suppleanter. Ledamot utövar sin befattning till dess nytt val förrättas vid nästa riksdag, dock att ledamot, som avgår ur riksdagen, innan den tid, för vilken han blivit vald till riksdagsman, tilländalupit, eller som utnämnes till statsråd, ej vidare skall anses tillhöra nämnden. Förordnar Konungen om nya val till båda kamrarna eller den ena av dem, behålle utan hinder därav nämndens ledamöter sina befattningar.

Suppleant må ej inträda såsom ledamot i annat fall än då ledighet i nämnden inträffat. Beträffande den ordning, som vid inträde skall iakttagas mellan suppleanterna, gälle enahanda bestämmelser som i fråga om suppleants inträde i utskott. Ej må den, som är suppleant, övervara nämndens sammanträden.

Konungen sammankallar nämnden, så ofta ärendena det fordra, och leder nämndens förhandlingar, när han är tillstädes. I Konungens frånvaro föres ordet av statsministern eller, om han ej är närvarande, av ministern för utrikes ärendena. Andra statsrådsledamöter, så ock särskilde sakkunnige må av Konungen tillkallas. Sekreterare hos nämnden förordnar Konungen.

Skulle minst sex av nämndens ledamöter hos ministern för utrikes ärendena göra framställning om rådpläging i viss uppgiven fråga, varder nämnden sammankallad.

Ledamot av nämnden åtnjute ej någon ersättning under den tid riksdagen är samlad. För inställelse vid sammanträde, då riksdagen ej är samlad, utgår ersättning enligt de i 12 och 23 §§ bestämda grunder.

§ 55.

Motion i ämne, som tillhör ständigt utskotts behandling, må av riksdagsman i den kammare, han tillhör, göras inom tio dagar från riksdags öppnande, dock att motion i grundlagsfråga må väckas inom fyrtio dagar från öppnandet, och motion, som föranledes av kungl. proposition, vilken efter öppnandet till riksdagen avlåtits, sist vid det sammanträde, som infaller näst efter tio dagar från propositionens avlämnande i kammare. I sistnämnda fall äge likväl kammare, därest den med hänsyn till infallande helg eller ärendets synnerliga omfattning finner sådant nödigt, medgiva utsträckning av motionstiden, dock längst till det sammanträde, som infaller näst efter tjugo dagar från propositionens avlämnande, och må fråga härom ej väckas senare än vid sammanträdet näst efter det, då propositionen avläts.

Motion i ämne, som tillhör tillfälligt utskotts behandling, må väckas inom tjugo dagar efter riksdags öppnande, kammare obetaget att för särskilt fall medgiva, att sådan motion även senare må väckas.

I frågor, som röra någondera kammaren enskilt, samt i frågor som av redan inom någondera kammaren fattat beslut eller annan under riksdagen inträffad händelse omedelbarligen föranledas, må motion framställas, så länge riksdagen är samlad.

Motion bör alltid skriftligen till protokollet avlämnas. Ej må i en skrift flera mål av olika beskaffenhet sammanföras.

Konungens propositioner, så ock motioner i ämnen, som tillhöra ständigt utskotts behandling, kunna icke till avgörande i kammare företagas, innan utskott däröver avgivit yttrande. Angår motion annat ämne, och rör det ej kammaren enskilt, kan motionen ej utan remiss till utskott bifallas. Frågor, som röra någondera kammaren enskilt, må genast avgöras.

§ 56.

Prövar Konungen lämpligt att i fråga, som angår rikets förhållande till främmande makt, eller i annat ärende av större allmänt intresse meddelande muntligen göres till riksdagen, tillkommer det statsrådsledamot,

som Konungen därtill förordnar, att i vardera kammaren framföra meddelandet. Ej vare ledamot av kammaren förmenat att yttra sig över vad sålunda meddelats.

Konungen äger bestämma, att i fall, som här avses, kamrarnas sammanträden skola hållas inom lyckta dörrar.

§ 74.

Riksdagens valmän och nämnder, med undantag av utrikesnämnden, utse själva inom sig ordförande.

Tryckfrihetsförordningen.

§ 2.

4:o. I grund av — — som helst.

Vid föregående tillåtelse — — — iakttagas:

Att protokoll, hållna hos Konungen i ministeriella ärenden och kommandomål, eller statsrådets protokoll och handlingar, eller riksståndens, eller utrikesnämndens, eller konstitutionsutskottets, rörande statsrådet, eller banko- och riksgäldsverkens, eller banko- och statsutskottens, eller revisorers över banko- och riksgäldsverken, rörande samma verks hemliga ärenden, icke kunna före femtio år efter protokollets eller handlingens datum till tryckning fordras, eller, utan vederbörandes tillstånd, utbekommas. Utgivna sådana handlingar — — — icke uppenbara.

§ 3.

Sedan Kungl. Maj:t i avlåten proposition till riksdagens prövning i grundlagsenlig ordning framlagt förslag till ändrad lydelse av 15 § regeringsformen, hava vi såsom vilande till vidare grundlagsenlig behandling antagit följande

Förslag till ändrad lydelse av §§ 15 och 106 regeringsformen samt § 38 mom. 2 riksdagsordningen.

Regeringsformen.

§ 15.

Kommandomål, varmed förstås sådana, som Konungen, i egenskap av högste befälhavare över krigsmakten till lands och sjöss, omedelbarligen

besörjer, må Konungen, då han själv förer riksstyrelsen, avgöra i närvaro av chefen för det departement, dit ärendet hörer. Honom åligge, vid ansvar, att, då dessa mål beredas, sin mening yttra över de företag, Konungen besluter, samt att, då hans mening icke med Konungens beslut överensstämmer, föra sina yttrade betänkligheter och råd till ett protokoll, vars riktighet Konungen medelst Sin höga påskrift besanne.

Genom en av Konungen och riksdagen gemensamt stiftad lag bestämes, vilka regeringsärenden må handläggas såsom kommandomål.

§ 106.

Finner utskottet av dessa protokoll, att någon statsrådets ledamot, eller någon för tillfället förordnad föredragande, uppenbarligen handlat emot rikets grundlag eller allmän lag, eller tillstyrkt någon överträdelse därav, eller underlåtit att göra föreställningar emot sådan överträdelse, eller den vållat och befrämjat genom uppsåtligt fördöljande av någon upplysning, eller att den föredragande underlåtit att, i de fall, som 38 § av denna regeringsform förutsätter, sin kontrasignation å ett Konungens beslut vägra, då skall konstitutionsutskottet ställa en sådan under tilltal av justitieombudsmannen inför riksrätten, och gånge härmed som i 101 och 102 §§ om tilltal emot regeringsrätten föreskrives. Då statsrådets ledamöter finnas hava, på sätt ovanberört är, gjort sig till ansvar skyldige, döme dem riksrätten efter allmän lag och den särskilda författning, som till bestämmande av sådant ansvar utav Konungen och riksdagen fastställt varder.

Riksdagsordningen.

§ 38.

2. Utskottet skall vidare meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av dit hänvisade frågor angående stiftande, ändring, förklaring eller upphävande av lagar och författningar rörande statsrådets ansvarighet, om statsdepartementen, om kommandomål, om förvärvande och förlust av medborgarrätt, om rikets vapen och flagga och om allmänt kyrkomöte så ock av kommunallagarna.

I anledning av vårt nyss omförmälta beslut samt vårt beslut rörande konstitutionsutskottets memorial nr 34 vid innevarande riksdag hava vi såsom vilande till vidare grundlagsenlig behandling antagit följande

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 15 saml. 1 avd. 1 häft.

2

(Riksdagsbeslutet.)

Förslag till ändrad lydelse av 38 § 2 mom. riksdagsordningen.**§ 38.**

2. Utskottet skall vidare meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av dit hänvisade frågor, som angå antingen stiftande, ändring, förklaring eller upphävande av kommunallagarna samt av lagar och författningar om statsrådets ansvarighet, om statsdepartementen, om kommandomål, om förvärvande och förlust av medborgarrätt, om rikets vapen och flagga och om allmänt kyrkomöte, eller ock överenskommelser med främmande makter i ämnen, som ej tillhöra annat utskotts behandling.

§ 4.

Vi hava med godkännande av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 17 mom. 1 riksdagsordningen och under förutsättning att det såsom vilande antagna förslaget till ändrad lydelse av §§ 103 och 108 regeringsformen, samt § 13, § 14 mom. 2, § 15 mom. 1 och 4, § 17 mom. 1 och 2, § 21, § 69 och § 70 riksdagsordningen, så ock till övergångsstadganden i regeringsformen och riksdagsordningen, varder slutgiltigt av statsmakterna antaget, såsom vilande till vidare grundlagsenlig behandling antagit följande

Förslag till ändrad lydelse av § 17 mom. 1 riksdagsordningen.**§ 17.**

1. Val till riksdagsmän i andra kammaren verkställas året näst före början av de fyra år, för vilka valen gälla, å den dag, under september månad, som i vallagen sägs.

---

§ 5.

I anledning av en inom riksdagen väckt motion hava vi, såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 11 juni anhållit, att Kungl. Maj:t täcktes låta utarbета och framlägga förslag till sådana ändringar i riksdagsordningen och vallagen, att ledamot av andra kammaren måtte äga rätt att, utan den begränsning som nu förefinnes i § 21 riksdagsordningen, avsäga sig sitt riksdagsmannaupdrag.

§ 6.

Uti avlåten proposition har Kungl. Maj:t till riksdagens prövning framlagt förslag till ändrad lydelse av §§ 60, 65 och 75 riksdagsordningen.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 9 april hava vi tillkännagifvit, att riksdagens kamrar i avseende å det framlagda förslaget stannat i olika beslut, i följd varav detsamma för denna riksdag förfallit.

§ 7.

Genom avlåten proposition har Kungl. Maj:t till riksdagens prövning i grundlagsenlig ordning framlagt förslag till ändrad lydelse av 2 § 4:o och 3 § tryckfrihetsförordningen.

Vi hava med avslag å propositionen, i vad den avser 3 § tryckfrihetsförordningen, såsom vilande till vidare grundlagsenlig behandling antagit följande

Förslag till ändrad lydelse av 2 § 4:o tryckfrihetsförordningen.

2 §.

4:o) I grund — — — — som helst.

Vid föregående tillåtelse skola följande undantag ovägerligen iakttagas:

Att protokoll — — — — icke uppenbara.

Att ej — — — — femtio riksdaler.

Att mobiliseringsplaner — — — — skriften konfiskeras.

Att, där — — — — skriften konfiskeras.

Att, i vad — — — — femtio riksdaler.

Det skall — — — — sexton skillingar.

Att protokoll — — — — sexton skillingar.

Att ingen — — — — sexton skillingar.

Att läkares — — — — sexton skillingar.

Att handlingar — — — — sexton skillingar.

Att utdrag — — — — femtio riksdaler.

Att till — — — — trehundra riksdaler.

Att uppgifter — — — — femtio riksdaler.

Att för — — — — trehundra riksdaler.

Att följande brev och handlingar, nämligen:

från bankinspektionen till bank avlätna ämbetsbrev, de handlingar, varå desamma grundas, och svarsskrivelser å sådana ämbetsbrev, samtliga i vad de röra enskildas förhållanden till bank,

från tillsynsmyndigheten över fondkommissionsrörelse och fondbörsverksamhet till vederbörande yrkesutövare avlätna ämbetsbrev, de handlingar, varå desamma grundas, och svarsskrivelser å sådana ämbetsbrev, samtliga i vad de röra sagda yrkesutövares enskilda affärer eller andra personers ekonomiska förhållanden,

icke må utlämnas, förrän femton år från brevets eller handlingens datum förflutit. Den häremot bryter, så ock den, som i tryck offentliggör dylik handling, vilken obehörigen utlämnats, böte femtio riksdaler.

Att ansökning — — — — femtio riksdaler.

Att i ärende — — — — skriften konfiskeras.

Att sådant — — — — själva huvudsaken.

I övrigt — — — — stadgat är.

§ 8.

Vi hava i anledning av en utav Kungl. Maj:t avläten proposition såsom vilande till vidare grundlagsenlig behandling antagit nedan angivna

Förslag till ändrad lydelse av 2 § 4:o tryckfrihetsförordningen.

2 §.

4:o. I grund av — — — — som helst.

Vid föregående tillåtelse skola följande undantag ovägerligen iakttagas:

Att protokoll, hållna — — — — uppenbara.

Att ej några — — — — femtio riksdaler.

Att mobiliseringsplaner — — — — konfiskeras.

Att, där underrätt — — — — konfiskeras.

Att, i vad — — — — femtio riksdaler.

Det skall — — — — sexton skillingar.

Att protokoll — — — — sexton skillingar.

Att ingen — — — — sexton skillingar.

Att läkares — — — — sexton skillingar.

Att handlingar — — — — sexton skillingar.

Att till Konungens befallningshavande, sundhetsinspektör, militärläkare eller läkare vid straff- eller tvångsarbetsanstalt eller häkte inkomna handlingar i ärende, som avses i lagen den 20 juni 1918 angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar, ävensom Konungens befallningshavandes, sundhetsinspektörs och läkares protokoll, anteckningar, skrivelser och koncept samt av läkare utfärdade intyg i sådant ärende icke må, i andra fall än allmän lag eller författning stadgar, utlämnas eller utgivnas av trycket; dock att den, mot vilken anmälan enligt samma lag inkommit, vare berättigad taga del av protokoll och handlingar i ärendet. Den här- emot bryter, böte trettio tre riksdaler sexton skillingar.

Att utdrag — — — — femtio riksdaler.

Att till försäkringsrådet — — — — trehundra riksdaler.

Att uppgifter — — — — femtio riksdaler.

Att för — — — — trehundra riksdaler.

Att de från — — — — femtio riksdaler.

Att ansökning — — — — femtio riksdaler.

Att i ärende — — — — konfiskeras.

Att sådant, som — — — — huvudsaken.

I övrigt, och — — — — stadgat är.

§ 9.

I anledning av en utav Kungl. Maj:t avlåten proposition hava vi såsom vilande till vidare grundlagsenlig behandling antagit följande

Förslag till ändrad lydelse av 2 § 4:o tryckfrihetsförordningen.

2 §.

4:o. I grund av — — — — som helst.

Vid föregående tillåtelse skola följande undantag ovägerligen iakttagas:

Att protokoll, hållna — — — — uppenbara.

Att ej några — — — — femtio riksdaler.

Att mobiliseringsplaner — — — — konfiskeras.

Att, där underrätt — — — — konfiskeras.

Att, då i mål om obehörigt användande eller yppande av yrkeshemlighet eller om missbrukande av anförtrodd ritning, mönster, modell, scha-

blon eller dylik teknisk förebild underrätt förordnat om handläggning inom stängda dörrar på den grund, att målets offentliga handläggning prövats kunna för den, vilkens rätt förmenas hava blivit genom den åtalade handlingen kränkt, medföra ytterligare skada i samma hänseende, protokoll över sådan handläggning samt därvid till underrätten ingivna handlingar i målet så ock högre rätts protokoll i samma mål och däri efter meddelande av underrättens utslag inkomna handlingar ej må, utan särskilt tillstånd av vederbörande rätt, utlämnas innan målet blivit skilt från rättens handläggning; och må, i den mån rätten finner protokoll eller handling i målet ej heller efter avslutad handläggning kunna utlämnas utan fara för skada, varom ovan nämnts, och förty däremot vid handläggningens avslutande meddelar förbud, utlämnande ej utan Konungens särskilda tillstånd äga rum före femtio år efter det slutligt beslut i målet givits. Dock göres härigenom ej inskränkning i parts rätt att utbekomma protokoll och erhålla del av handlingarna i målet. Över rättens beslut, huruvida protokoll eller handling må utlämnas, vare klagan ej tillåten. Utgiver part eller annan, med vetskap om att protokoll eller handling enligt vad nu är sagt bör hemlighållas, utan Konungens särskilda tillstånd protokollet eller handlingen i tryck, straffes efter allmän lag, om gärningen är i den med straff belagd, men eljest med fängelse från och med en till och med sex månader eller i ringare fall med böter från och med trettio tre riksdaler sexton skillingar till och med trehundra trettio tre riksdaler sexton skillingar.

- Att, i vad — — — — femtio riksdaler.
- Det skall ock — — — — sexton skillingar.
- Att protokoll — — — — sexton skillingar.
- Att ingen må — — — — sexton skillingar.
- Att läkares — — — — sexton skillingar.
- Att handlingar — — — — sexton skillingar.
- Att utdrag — — — — femtio riksdaler.
- Att till försäkringsrådet — — — — trehundra riksdaler.
- Att uppgifter, som — — — — femtio riksdaler.
- Att för officiell — — — — trehundra riksdaler.
- Att de från bankinspektionen — — — — femtio riksdaler.
- Att ansökan om — — — — femtio riksdaler.
- Att i ärende — — — — konfiskeras.
- Att sådant, som — — — — huvudsaken.
- I övrigt, och som — — — — stadgat är.

§ 10.

I avlåten proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § och 18 § 11, 43, 55 och 56 punkterna i lagen om val till riksdagen den 26 maj 1909.

Med anledning därav hava vi, på sätt vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 21 mars närmare utvisar, för vår del antagit en i skrivelsen införd lag i sagda ämne.

§ 11.

Såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 10 maj, hava vi under viss i vår skrivelse angiven förutsättning antagit i vår skrivelse införd lag om ändrad lydelse av §§ 66 och 68 i lagen om val till riksdagen.

§ 12.

Uti avlåten proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag om fortsatt tillämpning under år 1920 av bestämmelser om överlåtelse av äkta makes kommunala rösträtt å den andra maken.

Vi hava i skrivelse den 10 maj anmält för Kungl. Maj:t, att riksdagens kamrar vid behandling av denna proposition stannat i olika beslut, i följd varav frågan förfallit.

§ 13.

Vi hava i skrivelse den 25 februari anmält för Kungl. Maj:t, att vi, som icke kunnat i oförändrad form bifalla Kungl. Maj:ts propositioner med förslag till *dels* lag med vissa föreskrifter i fråga om förrättandet av val av kommunal-, municipal- och stadsfullmäktige under våren 1919, *dels ock* lag om utsträckande till två dagar av vissa valförrättningar under våren 1919, för vår del antagit en i vår skrivelse införd lag med vissa föreskrifter i fråga om val under våren 1919 av kommunal-, municipal- och stadsfullmäktige samt av landstingsmän.

§ 14.

I anledning av inom riksdagen väckta motioner hava vi, såsom vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 9 april utvisar, anhållit, det tacktes Kungl. Maj:t, eventuellt i samband med en allmän revision av förordningen om

kommunalstyrelse på landet, upptaga spørsmålet, huru gränsen mellan kommunalstämmas och kommunalfullmäktiges befogenheter måtte bliva på ett noggrannare sätt bestämd, än i nu gällande lagstiftning är fallet, samt till riksdagen snarast möjligt inkomma med förslag i ämnet.

§ 15.

Vi hava i skrivelse till Kungl. Maj:t den 11 juni anmält, att Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av §§ 54 och 56 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 icke vunnit vårt bifall.

§ 16.

Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om anstånd i visst fall med upprättande av kommunal röstlängd har blivit av oss bifallen, vilket vi i skrivelse den 11 juni för Kungl. Maj:t tillkännagivit.

§ 17.

I skrivelse den 24 maj hava vi anmält för Kungl. Maj:t, att vi bifallit Kungl. Maj:ts genom avlåtna propositioner framlagda förslag till

- 1) lag om ordning och villkor för ändring i kommunal och ecklesiastisk indelning;
- 2) lag om kommunalförbund;
- 3) lag om ändrad lydelse av §§ 2, 3, 37, 74 och 79 i förordningen den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse på landet;
- 4) lag om ändrad lydelse av § 2 i förordningen den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse i stad;
- 5) lag om ändrad lydelse av 6, 7 och 13 §§ i lagen den 14 juni 1918 om fattigvården; samt
- 6) lag om ändrad lydelse av §§ 1, 8, 11, 21, 23 och 35 i förordningen den 21 mars 1862 om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd.

§ 18.

Kungl. Maj:t har uti avlåten proposition föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag om ändrad lydelse av § 4 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863.

Vi hava i skrivelse till Kungl. Maj:t den 15 februari tillkännagivit, att denna proposition av oss bifallits.

§ 19

Sedan Kungl. Maj:t genom avlåten proposition föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen om landsting den 21 mars 1862, hava vi i skrivelse den 10 maj tillkännagivit för Kungl. Maj:t, att vi under viss i vår skrivelse angiven förutsättning bifallit ifrågavarande proposition.

§ 20.

Vi hava bifallit Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om statsdepartementen, vilket vi i skrivelse den 24 maj tillkännagivit för Kungl. Maj:t.

§ 21.

Vi hava, såsom vi i skrivelse den 4 juni anmält för Kungl. Maj:t, bifallit dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § 8:o i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt, dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 17:o i samma lag.

§ 22.

Vi hava i skrivelse den 10 maj anmält för Kungl. Maj:t, att vi icke kunnat i oförändrat skick godkänna Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om rätt för kommun att upptaga särskild avgift vid vissa offentliga nöjeställningar, utan att vi för vår del antagit i vår skrivelse införd förordning i ämnet.

§ 23.

I en till riksdagen avlåten proposition, nr 358, har Kungl. Maj:t till riksdagens prövning i grundlagsenlig ordning framlagt ett vid propositionen fogat förslag till ändrad lydelse av §§ 6, 7, 9, 16, 19 och 21 riksdagsordningen och till övergångsstadgande däri, varjämte Kungl. Maj:t meddelat, att Kungl. Maj:t hade för avsikt att i samband med definitivt antagande av nämnda förslag förelägga riksdagen ett såsom bilaga till propositionen

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 15 saml. 1 avd. 1 häft.

fogat förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen om val till riksdagen den 26 maj 1909.

Genom proposition nr 354 har Kungl. Maj:t vidare till riksdagens prövning i grundlagsenlig ordning framlagt ett vid propositionen fogat förslag till ändrad lydelse av § 49 regeringsformen och §§ 18 och 24 samt § 38 mom. 1 riksdagsordningen, varjämte Kungl. Maj:t meddelat, att Kungl. Maj:t hade för avsikt att i samband med definitivt antagande av sistnämnda förslag förelägga riksdagen dels ett förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen om val till riksdagen den 26 maj 1909, dels ett förslag till lag om rätt för vissa väljare att utan inställelse inför valförrättare avgiva valsedel vid val till riksdagens andra kammare, vilka bägge förslag såsom bilagor vidfogats propositionen.

Såsom vi i skrivelse den 30 maj anmält för Kungl. Maj:t, hava de genom förevarande propositioner framlagda förslag till grundlagsändringar icke kunnat av oss oförändrade antagas såsom vilande. Vad beträffade ämnen, som beröras i de av Kungl. Maj:t vid propositionen fogade förslagen till lagar om ändrad lydelse av vallagen, ävensom till lag om rätt för vissa väljare att utan inställelse inför valförrättare avgiva valsedel vid val till riksdagens andra kammare, hava vi funnit beslut härom redan vid innevarande riksdag böra fattas. Vi hava sålunda i anledning av nämnda propositioner

dels såsom vilande till grundlagsenlig behandling antagit nedan meddelade förslag till ändrad lydelse av §§ 6, 7, 9, 16, 19, 21 och 24 riksdagsordningen och till övergångsstadgande däri,

dels, under förutsättning att ändring av riksdagsordningen i överensstämmelse med sistnämnda förslag blir av riksdagen i grundlagsenlig ordning beslutad och av Kungl. Maj:t gillad, för vår del antagit lag om val till riksdagen av den lydelse vår berörda skrivelse närmare utvisar.

De av oss alltså i anledning av propositionerna nr 358 och 354 på sätt ovan sagts antagna förslag till grundlagsändringar införas här som följer:

Förslag till ändrad lydelse av §§ 6, 7, 9, 16, 19, 21 och 24 riksdagsordningen och till övergångsstadgande däri.

§ 6.

1. Första kammarens ledamöter skola till ett antal av etthundrafemtio väljas av landstingens ledamöter och särskilt utsedda elektorer för de

städer, som ej deltaga i landsting. Valet gäller för en tid av åtta år, räknade från januari månads början året näst efter det, under vilket valet skett.

2. För val till första kammaren är riket indelat i valkretsar. Stockholms stad och Göteborgs stad utgöra var för sig en valkrets. Annan stad, som ej deltagar i landsting, tillhör samma valkrets som det landstingsområde, vari staden förut ingått. Flera landstingsområden kunna sammanföras i en valkrets; men ej må landstingsområde delas å skilda valkretsar. Indelningen i valkretsar innehålles i vallagen.

3. För varje valkrets väljes efter folkmängden inom dess område en riksdagsman för varje fullt tal, motsvarande en etthundrafemtiondel av rikets folkmängd.

4. Därest det antal riksdagsmän, som med tillämpning av stadgandet i 3 mom. bör utses, icke uppgår till etthundrafemtio, skola, för ernående av detta antal, de valkretsar, vilkas folkmängd mest överskjuter de tal, som enligt samma mom. äro bestämmande för riksdagsmännens antal inom valkretsarna, vara berättigade att vardera välja ytterligare en riksdagsman.

5. Det antal riksdagsmän, varje valkrets enligt ovan angivna grunder äger utse, bestämmes vart tionde år av Konungen; dock må vad sålunda bestämmes icke lända till inskränkning i vald riksdagsmans rätt att under föreskriven tid utöva riksdagsmannakallet.

6. Äro icke, då tillämpning skall ske av den i 5 mom. nämnda bestämmelse, så många ledigheter inom kammaren, att valkretsar, för vilka ökning av antalet riksdagsmän bör äga rum, kunna samtidigt komma i åtnjutande av rättigheten att välja fullt antal riksdagsmän, skall, i avseende å ordningen för sagda rättighets utövning dessa valkretsar emellan, gälla till efterrättelse: att valkretsar, för vilka tillökningen i riksdagsmännens antal är grundad på stadgandena i 3 mom., äga företräde framför valkretsar, för vilka sådan tillökning härleder sig från föreskrifterna i 4 mom.; att bland sådana valkretsar, vilka på grund av stadgandena i 3 mom. äga välja ökat antal riksdagsmän, den har företrädet, för vilken detta antal är störst, eller, om antalet är lika för två eller flera valkretsar, den bland dem, vars folkmängd mest överskjuter de tal, som enligt samma mom. äro bestämmande för riksdagsmännens antal inom valkretsarna; att bland sådana valkretsar, vilka jämlikt 4 mom. äga utse ökat antal riksdagsmän, företrädet tillkommer den, för vilken det i samma mom. omnämnda folkmängdsöverskott är störst; samt att i de fall, där folkmängdsöverskottet, såsom lika stort för två eller flera valkretsar, ej kan tjäna till

grund för bestämmande av företrädet dem emellan, detta skall avgöras genom lottning inför chefen för det departement, till vilket justitieärendena höra, i närvaro av tre bland fullmäktige i rikets bank och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret.

7. Tillhöra flera landstingsområden samma valkrets och är i något av områdena landstingsmännens antal större än som skolat utses, därest den för annat landstingsområde inom valkretsen vid landstingsmannaval gällande grund blivit tillämpad, då skola ej flera av landstingsmännen i förstnämnda område deltaga i valet av riksdagsmän än att valmännens antal svarar mot nyssberörda grund; och skall förty, då riksdagsmannaval för valkretsen skall förrättas, landstinget i det område till sådant antal bland tingets ledamöter utvälja dem, som skola deltaga i riksdagsmannavalet. Val, varom i detta mom. stadgas, sker proportionellt enligt de närmare grunder, som av Konungen och riksdagen gemensamt stiftad lag bestämmer. Varder landstingsman, som blivit utsedd till valman, förhindrad att fullgöra uppdraget, inkallas suppleant i den ordning, som beträffande förhinder för landstingsman i allmänhet gäller.

8. De i 1 mom. omförmälda elektorers utses för Stockholms stad och Göteborgs stad till lika antal med stadsfullmäktige samt för annan stad, som ej deltagar i landsting, till det antal, som efter folkmängden i staden eller i de särskilda valkretsar, vari den för valet må vara indelad, svarar mot den beträffande landstingsmannaval i allmänhet gällande grund.

9. Valrätt vid elektorsval tillkommer envar i kommunens allmänna angelägenheter röstberättigad från och med kalenderåret näst efter det, varunder han uppnått tjugusju års ålder. Valen äro omedelbara och, där två eller flera elektorers skola utses, proportionella. Varje röstande har lika röst. Vid val av elektorers skola jämväl utses suppleanter för dem. Närmare bestämmelser om elektorsval meddelas i vallagen.

10. Till elektor må endast den utses, som själv vid elektorsvalet äger rösträtt.

Elektor kan ej vara:

den som står under förmynderskap eller som är i konkurstillstånd;

den som är förklarad ovärdig att i rikets tjänst vidare nyttjas eller eljest på grund av honom ådömd straffpåföljd icke må utöva allmän befattning eller genom utslag, vilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till straffpåföljd, varom sist förmäles, eller den som är ställd under framtiden för brott, vilket kan medföra sådan påföljd;

den som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan.

För valbarhet till suppleant erfordras samma egenskaper som för valbarhet till elektor.

11. Omfattar valkrets för val av ledamöter i första kammaren flera län eller delar av flera län, åligger Konungens befallningshavande i det av dessa län, som Konungen bestämmer, att med allt, som med valet har samband, taga den befattning, som enligt vad därom är stadgat tillkommer Konungens befallningshavande.

§ 7.

1. Valkretsarna indelas i åtta grupper. Denna indelning fastställs i vallagen.

2. Varje år under september månad skall inom en av de i 1 mom. nämnda grupper förrättas val för nästföljande åttaårsperiod. Vilken ordning härvid skall iakttagas mellan grupperna, därom stadgas i vallagen.

3. Har Konungen — — — utgången av den åttaårsperiod, för vilken — — — tillhör.

4. Har i en valkrets riksdagsman avgått före åttaårsperiodens slut, — — — i vallagen sägs. Skall — — — återstående tiden.

5. Skall plats, när åttaårsperioden — — — varde under åttonde året av sagda period, — — — löpande åttaårsperiod för samma valkrets.

6. Har i en valkrets riksdagsman avgått före åttaårsperiodens slut, — — — till årets slut.

§ 9.

Till ledamöter i första kammaren kunna endast väljas män och kvinnor, som uppnått — — — sin befattning.

§ 16.

Valrätt tillkommer envar man och kvinna, som är svensk undersäte och senast under nästföregående kalenderår uppnått tjugotre års ålder.

Valrätt må dock ej utövas av:

- a) den som står under förmynderskap eller som är i konkurstillstånd;
- b) den som är av allmänna fattigvården omhändertagen för varaktig försörjning;
- c) den som är från valrätten utesluten på grund av ådömd straffpåföljd;

d) värnpliktig, som icke fullgjort de honom till och med utgången av sistförflutna kalenderåret åliggande värnpliktsövningar.

Till efterrättelse — — — inträffar.

§ 19.

Till ledamöter i andra kammaren kunna endast utses män och kvinnor, som äga valrätt — — — någon av dessa.

§ 21.

Riksdagsman — — — lagtima riksdagar.

Kvinna är berättigad att avsäga sig riksdagsmannaupdrag, även om icke något av nu nämnda skäl är för handen.

Avsägelse — — — Konungens befallningshavande.

§ 24.

Rösträtt må ej utövas av annan valberättigad än den, som vid valtillfälle personligen sig inställer; dock att dels sådan valberättigad, som genom frånvaro från valdistriktet till följd av yrkes- eller tjänsteförpliktelse är förhindrad att personligen inställa sig vid valtillfället, må, i den utsträckning och under de villkor, som stadgas i vallagen, utan sådan inställelse avgiva valsedel, dels ock make må, i den ordning, som stadgas i nyssnämnda lag, avgiva valsedel genom andra maken, därest denna är röstberättigad.

Övergångsstadgande.

Det år, varunder lagtima riksdag först sammanträder efter nya val i hela riket till andra kammaren, förrättade efter den 1 april 1919, kallas här nedan första valåret.

Riksdagsman i första kammaren, som är vald med tillämpning av de före första valåret gällande stadganden, äger ej med sin befattning fortfara längre än till utgången av nämnda år. Inträffar dessförinnan ledighet, skall sådan, med tillämpning av nyssnämnda stadganden, fyllas för den återstående tiden.

Val till första kammaren skall i hela riket förrättas under första valåret i september månad i den ordning, som för val, grundat på stadgandena i 7 § 2 mom., är föreskriven. För den grupp av valkretsar, vilken

är den första enligt den i vallagen mellan grupperna stadgade ordning, gäller valet de åtta åren närmast efter första valåret, men för annan grupp för tiden från och med året närmast efter första valåret till ingången av gruppens närmaste åttaårsperiod.

Förordnar Konungen om nya val till första kammaren, innan val i åttonde gruppen förrättats för åttaårsperiod, skola de nya valen gälla för grupp, som valt för åttaårsperiod, till periodens utgång och för annan grupp till början av dess första åttaårsperiod.

Före ingången av september månad första valåret meddelar Konungen bestämmelse om antalet riksdagsmän i första kammaren för varje valkrets efter vad i 6 § 5 mom. sägs.

Därjämte hava vi, såsom vi i vår skrivelse jämväl tillkännagivit för Kungl. Maj:t, anhållit, att Kungl. Maj:t ville taga under överbägande i vad mån *dels* gällande regler om utseende av ersättare åt ledamöter av första kammaren äro i behov av omarbetning, ävensom för riksdagen framlägga de förslag, som härav må kunna föranledas, *dels ock* gällande bestämmelser om ansvar för obehörigt förfarande vid allmänna val äro i behov av omarbetning för deras förtydligande och fullständigande, ävensom för riksdagen framlägga de förslag, som härav må kunna föranledas.

§ 24.

Såsom vi i skrivelse till Kungl. Maj:t den 5 juni tillkännagivit, hava riksdagens kamrar vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om arbetstidens begränsning stannat i skiljaktiga beslut, i följd varav frågan förfallit.

§ 25.

Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till arbetsrådet m. m. har icke föranlett någon riksdagens vidare åtgärd, vilket vi i skrivelse den 18 juni tillkännagivit för Kungl. Maj:t.

§ 26.

Vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om arbetstiden å svenska fartyg hava riksdagens kamrar stannat i olika beslut, i följd varav frågan förfallit, vilket vi i skrivelse den 11 juni tillkännagivit för Kungl. Maj:t.

§. 27.

Sedan Kungl. Maj:t genom en till riksdagen avlåten proposition föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag om begränsning av tiden för idkande av handel och viss annan rörelse, hava vi, såsom vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 6 maj utvisar, icke kunnat i oförändrat skick godkänna det i propositionen framlagda förslaget utan för vår del antagit en lag i ämnet av den lydelse, som i vår skrivelse närmare angives.

§ 28.

Vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om begränsning af tiden för bageri- och konditoriarbete hava riksdagens kamrar stannat uti olika beslut, i följd varav frågan förfallit, vilket vi i skrivelse den 23 maj anmält för Kungl. Maj:t.

§ 29.

Vi hava i skrivelse den 6 maj tillkännagivit för Kungl. Maj:t, att vi bifallit Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 7 kap. 3 § strafflagen.

§ 30.

Såsom inhämtas af vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 22 mars, hava vi bifallit Kungl. Maj:ts till riksdagen avlåtna proposition med förslag till lag angående inkallande av värnpliktiga för fullgörande av viss tjänstgöring utom landets gränser.

§ 31.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 22 mars hava vi tillkännagivit, att vi, i anledning av Kungl. Maj:ts därom till riksdagen avlåtna proposition, för bestridande av kostnader för utförande av vissa demoleringsarbeten å Åland å tilläggsstat för år 1919 under tredje huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 700,000 kronor.

§ 32.

I anledning av en till riksdagen avlåten proposition hava vi, såsom vi i skrivelse den 9 maj tillkännagivit för Kungl. Maj:t, dels medgivit, att för observatorn i astronomi vid universitetet i Uppsala Edvard Hugo

von Zeipel må vid nämnda universitet med ingången av år 1920 inrättas en personlig professur i astronomi med de åligganden för von Zeipel såsom innehavare av omförmälda professur, som av Kungl. Maj:t bestämmas, *dels ock* meddelat i vår skrivelse närmare omförmälda, i anledning av professurens inrättande erforderliga föreskrifter och bestämmelser.

§ 33.

Såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 11 juni, har Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad utbildningstid för vissa värnpliktiga av 1919 års klass m. m. icke blivit af oss bifallen.

§ 34.

Enligt vad vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 11 juni utvisar, hava vi bifallit Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om överföring till hären av vissa marinen tilldelade värnpliktiga av 1919 års klass.

§ 35.

Vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående befrielse för värnpliktiga av 1918 års klass från fullgörande av viss värnpliktstjänstgöring i fredstid m. m. hava riksdagens kamrar stannat i olika beslut, i följd varav frågan förfallit, vilket vi i skrivelse den 11 juni för Kungl. Maj:t tillkännagivit.

§ 36.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 11 juni hava vi anmält, att vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om befrielse för vissa värnpliktiga från skyldighet att fullgöra reservtruppövning riksdagens kamrar stannat i olika beslut, i följd varav frågan förfallit.

§ 37.

I skrivelse den 3 juni hava vi anmält för Kungl. Maj:t, att vi bifallit Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder för utvidgning och förbättring av Grytans artilleriskjutfält.

§ 38.

Enligt vad vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 27 maj utvisar, hava vi med anledning av stadgandet i 63 § regeringsformen för oförutsedda
Bihang till riksdagens protokoll 1919. 15 saml. 1 avd. 1 häft. 4
(Riksdagsbeslutet.)

händelser anslagit och till utbetalning å riksgäldskontoret anvisat tvänne särskilda kreditivsummor, den ena att vara tillgänglig, då Konungen till rikets försvar eller andra högst viktiga och angelägna föremål, sedan hela statsrådets tankar däröver blivit inhämtade, finner den vara oundgängligen nödig, den andra att, vid infallande krig, av Konungen lyftas, sedan han statsrådet in pleno hört och riksdagen sammankallat, och bestämt den förra av dessa summor till femton miljoner kronor, samt den senare eller det så kallade stora kreditivet till likaledes femton miljoner kronor.

§ 39.

Vi hava med anledning av en av Kungl. Maj:t avlåten proposition bemyndigat Kungl. Maj:t att för bestridande av kostnader för tryggande av rikets neutralitet i fall av behov taga i anspråk ett belopp av femton miljoner kronor å tid, då till följd av riksdagens fortvaro de i 63 § rege- ringsformen omförmälda kreditiv icke få lyftas, vilket vi i skrivelse den 13 juni anmält för Kungl. Maj:t.

§ 40.

I avseende å statsregleringen och rörande med statsverket gemenskap ägande ämnen återopa vi för övrigt våra därom under riksdagens lopp till Kungl. Maj:t avlåtna skrivelser, såsom vore de i detta riksdagsbeslut intagna, nämligen:

1:o) *av den 31 januari*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förhöjning av de till värnpliktiga under tjänstgöring för rikets försvar utgående kontanta förmåner;

2:o) *av den 18 februari*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående sättet för likviderande av förfallen skuld å statslån till Hässleholm—Markaryds järnvägsaktiebolag;

3:o) *av den 28 februari*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss garanti åt de svenska sockerfabriksaktiebolagen;

4:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lösenavgift för godkännande av rekvisition av socker för industriell tillverkning m. m.;

5:o) *av den 1 mars*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående sättet för bestridande av kostnaderna för officerares och underoffice- rares över stat samt officerares av reserven tjänstgöring vid flottan respektive

kustartilleriet samt för marinintendenturkåren i flottans reserv tillhörande marinintendenters tjänstgöring vid flottan;

6:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning angående anslag till nya anordningar för fyrbelysning och mistsignalering å fyrskippet Grepen;

7:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående täckande av kostnader, som stå i samband med den under neutralitetsvakten ökade förslitningen av flottans fartygsmaterial;

8:o) *av den 4 mars*, i anledning av Kungl. Maj:ts under sjunde huvudtiteln av statsverkspropositionen om tilläggsstat för år 1919 gjorda framställningar angående anslag till statskontoret;

9:o) *av den 8 mars*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förhöjd avlöning åt t. f. verkmästarna vid Åkers krutbruk C. A. Malmsten och J. E. Eriksson;

10:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillstånd för krigsarkivarien Severin Bergh att för rätt att åtnjuta ålderstillägg tillgodoräkna sig viss tjänstgöring;

11:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillstånd för vaktmästaren vid artilleristaben Johan Richard P:son Ijung att för rätt att åtnjuta ålderstillägg tillgodoräkna sig viss tjänstgöring;

12:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående personligt ålderstillägg åt t. f. tjänstemannen i andra lönegraden i marinförvaltningen Reinhold Casper Theodor Näsman;

13:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående täckande av merkostnader för elektrisk installation i sjökrigsskolan m. m.;

14:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av ökade medel för tandpolikliniken vid flottans station i Stockholm;

15:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillstånd för musikfanjunkarna, musikdirektörerna Ernst Emanuel N:son Willners och Gustaf Emil Hessler att med bibehållande av viss befattning åtnjuta tillfällig löneförbättring;

16:o) *av den 14 mars*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående pension åt byggnadschefen hos arméns kasärnbyggnadsfond, arkitekten J. I. Peterson;

17:o) *av den 18 mars*, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition angående tilläggsstat för år 1919 under rubrik utgifter för kapitalökning gjorda framställning i fråga om inköp av fastigheten nr 142 i kvarteret Malmen i Nynäshamns köping m. m.;

18:o) *av den 20 mars*, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition angående tilläggsstat för år 1919 under rubrik utgifter för kapitalökning gjorda framställning i fråga om anslag för inköp för postverkets räkning av fastighet i Wästanfors;

19:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av anslag å tilläggsstat för år 1919 under fjärde huvudtiteln för bestridande av kostnader, som kunna bliva en följd av uppskjutande tillsvare av de för närvarande pågående arbetena å uppförande av kasärnetablissemang för Södra skånska infanteriregementet;

20:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av medel för färdigställandet av torpeder till jagarna Wrangel och Wachtmeister;

21:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts under sjunde huvudtiteln av proposition om tilläggsstat för år 1919 gjorda framställning om inköp av vissa fastigheter i kvarteret Mercurius samt fastigheten nr 6 i kvarteret Rosenbad i Stockholm;

22:o) *av den 21 mars*, i anledning av Kungl. Maj:ts under sjunde huvudtiteln av statsverkspropositionen och propositionen om tilläggsstat för år 1919 gjorda framställningar angående arvoden åt personal vid valstatistik;

23:o) *av samma dag*, angående av Kungl. Maj:t gjorda framställningar om anslag till kolonisation å vissa kronoparker;

24:o) *av den 22 mars*, i anledning av vissa framställningar om anslag till underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel samt till byggnader för förläggning i Hemsö fästning m. m.;

24^{1/2}:o) *av den 28 mars*, i anledning av Kungl. Maj:ts i vissa punkter under tredje huvudtiteln av statsverkspropositionen och propositionen rörande tilläggsstaten år 1919 gjorda framställningar;

25:o) *av den 1 april*, i anledning av utav Kungl. Maj:t gjord framställning om anslag såsom bidrag till avlöande av assistenter hos lantbruksingeniörer;

26:o) *av samma dag*, i anledning av väckta motioner om uppförande å 1919 års tilläggsstat av anslag till hushållningssällskapen;

27:o) *av den 4 april*, i anledning av väckta motioner om ersättning åt ingenjören G. Ericsson för liden förlust vid uppförande av kasärnetablissemang för Västgöta regemente;

28:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i villkoren för statsunderstöd åt föreläsningssanstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar;

29:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för två läroverkslärare att ingå på 1918 års avlöningsstat;

30:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för järnvägsstyrelsen att utgiva ersättning i anledning av järnvägsolyckan vid Getå;

31:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under titel utgifter för kapitalökning gjorda framställning om anslag för införande av genomgående tryckluftbroms vid statens järnvägar;

32:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående minskning av den för riksdagen avsedda upplagan av kommitté- och sakkunnigebetänkanden;

33:o) *av den 8 april*, i anledning av Kungl. Maj:ts under andra huvudtiteln av propositionen med förslag till tilläggsstat till riksstaten för år 1919 gjorda framställning angående anslag till byggnadsarbeten m. m. vid statens uppfostringsanstalt å Bona;

34:o) *av den 9 april*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss ändring beträffande användningen av ordinarie anslaget till understödande av premiering av nötboskap;

35:o) *av den 12 april*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder för ordnande av postpersonalens i Stockholm bostadsfråga;

36:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående gemensamt rörelsekapital för statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning m. m.;

37:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag för kapitalökning å statens under civildepartementet hörande utlåningsfonder;

38:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen om tilläggsstat till riksstaten för år 1919 gjorda framställning om ökning av lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby;

39:o) *av den 14 april*, i anledning av vissa framställningar angående pensioner och understöd;

40:o) *av den 15 april*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående semester åt rektorerna vid de allmänna läroverken m. fl. undervisningsanstalter;

41:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd till läroverksadjunkten P. E. F. Ågren;

42:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utvidgning av tomt för nybyggnad åt hantverksskolan i Kristinehamn för blinda m. m.;

43:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts dels i punkt 242 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen, dels ock i punkt 56 under samma huvudtitel av propositionen med förslag till tilläggsstat till riksstaten för år 1919 gjorda framställningar, angående anslag till laboratoriebyggnad m. m. för tekniska högskolans fackskola för kemisk teknologi;

44:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts dels under sjunde huvudtiteln av statsverkspropositionen och propositionen om tilläggsstat för år 1919, dels ock i särskild proposition gjorda framställningar, angående anslag till kammarrätten m. m.;

45:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter skrårderiarbetaren Fredrik Albert Appelkvist från Uppsala m. fl.;

46:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter förre hökerihandlaren Georg Lundkvist från Malmö;

47:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, angående användande av överskott i Djurgårdskassan till säkerställande under år 1920 av Ulriksdals kungsgårds förvaltning och drift;

48:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande af anslag å tilläggsstat för år 1919 under fjärde huvudtiteln för bestridande av merkostnader för vissa ändringsarbeten vid garnisonssjukhuset i Stockholm;

49:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående personligt lönetillägg m. m. åt generalfältläkaren F. J. Bauer;

50:o) *av den 22 april*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utslutande av vissa bestämmelser i avtal den 12 mars 1917 mellan kronan och Stockholms stad angående mark i Djurgårdsstaden och vid Kaknäs;

51:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utvidgning av länsstyrelsens i Gäfleborgs län ämbetslokaler m. m.;

52:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag om ändring av § 10 mom. 1 i telefonreglementet den 29 nov. 1915;

53:o) *av den 23 april*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omorganisation av kammarkollegium m. m. jämte en i ämnet väckt motion;

54:o) *av den 25 april*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss ändring i dispositionen av det vid 1914 års senare riksdag beviljade anslag för stärkande av det fasta kustförsvaret;

55:o) *av den 30 april*, i anledning av dels proposition i vissa punkter under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen samt under samma huvudtitel av propositionen om tilläggsstat till riksstaten för år 1919, dels ock i särskilda propositioner nr 145, 168, 171, 188 och 281 gjorda framställningar;

56:o) *av den 2 maj*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning åt biskoparna i Härnösands och Luleå stift för vissa resekostnader;

57:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönetursberäkning för docenter vid statsuniversiteten samt Stockholms och Göteborgs högskolor;

58:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avlöning åt lärare vid folkskolor och vissa andra skolor under tjänstgöring till rikets försvar m. m.;

59:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillerkännande åt pastorn vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö av ett andra ålderstillägg;

60:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utökning av det till statens uppfostringsanstalt å Bona hörande jordområde m. m.;

61:o) *av samma dag*, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående medgivande för hospitalsläkaren P. H. N. Sjöbring och hospitals-sysslomannen E. O. Högberg att komma i åtnjutande av de från och med år 1919 fastställda avlöningsförmåner för läkar- och kontorspersonalen vid statens hospital och asyler;

62:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående medgivande för vissa befattningshavare inom skogsstaten att komma i åtnjutande av de från och med år 1919 fastställda avlöningsförmåner för skogsstatens ordinarie personal;

63:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till staden Varberg av den till Lindhofs kungsgård i Hallands län hörande ön Getterön;

64:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående höjning i arvodena till avvitringslantmätare;

65:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrat förfaringsätt beträffande emottagande och utbetalande av medel, som genom befälets försorg för manskap vid armén eller marinen insättes i postsparbanken;

66:o) *av den 6 maj*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående i vissa fall av mark från kronoegendomar eller upplåtande av nyttjanderätt eller servitutsrätt till sådan mark;

67:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:t proposition angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord;

68:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av kronan tillhörande jordägarandelar i gruvor;

69:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag till kostnader för laga skifte i Mässlängens by i Jämtlands län;

70:o) *av samma dag*, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande vid Alnarps egendom av en för professor N. H. Nilsson-Ehles institution för ärftlighetsforskning avsedd lada m. m.;

71:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare bidrag ur jämtländska renbetesfjällens skogsfond till anläggning av en enskild väg inom Offerdals socken av Jämtlands län;

72:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendommar.

73:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa områden till staden Eskilstuna m. m.;

74:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avhändande av vissa utav byggnadskommissionen för dubbelspåret Rönninge—Ström förvärvade markområden;

75:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendommar;

76:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till staden Nyköping av viss del av kronoegendomen Östra Kungsladugården inom stadens område;

77:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag till kostnader för laga skiften å byn Laisvik samt hemmanen Hällbacken nr 1 och Lövnäs nr 1 eller Rappen i Norrbottens län;

78:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av ett kronan tillhörigt område i Mosjö socken av Örebro län;

79:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendommar;

80:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av den Växiö domkyrka tillhöriga lägenheten Lekamensgårdet eller Kampen nr 2 i Växiö socken;

81:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utbyte av mark mellan kronan och aktiebolaget Skogaholms bruk;

82:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av kronans andel i Elinghems myr i Gottlands län;

83:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utbyte av mark mellan kronan och Klosters aktiebolag;

84:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa områden av kronoegendomen Näs kungsgård nr 1 jämte Yttermora nr 1 och Bergsgårdet nr 1 i Kopparbergs län;

85:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av den kronan tillhöriga holmen Malipert invid Marstrand;

86:o) *av den 9 maj*, i anledning av Kungl. Maj:ts under tilläggsstatens för år 1919 femte huvudtitel gjorda framställning angående fortsatta åtgärder under år 1919 i anslutning till det under neutralitetsvakten bedrivna arbete;

87:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts under sjätte huvudtiteln gjorda framställningar angående anslag till vanförevården;

88:o) *av den 13 maj*, i anledning av Kungl. Maj:ts under tilläggsstatens för år 1919 sjunde huvudtitel gjorda framställning angående utvidgning av länsstyrelsens i Västerbottens län ämbetslokaler m. m.;

89:o) *av den 20 maj*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående löne- och pensionsreglering för lärarpersonalen vid blindundervisningsanstalterna m. m. jämte i ämnet väckta motioner;

90:o) *av den 24 maj*, i anledning av väckta motioner om anslag till bedrivande av upplysningsverksamhet i kommunala ämnen;

91:o) *av den 21 maj*, angående anvisande av anslag till fortsatt utveckling av statens telefon- och telegrafväsende;

92:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag till tryckning av doktorsavhandlingar;

93:o) *av samma dag*, angående anslag till undersökning av svenska folkmål;

94:o) *av den 23 maj*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående docentinstitutionen vid universiteten i Uppsala och Lund samt Karolinska medico-kirurgiska institutet;

95:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 15 saml. 1 avd. 1 häft.

ende tillfällig lönereglering under år 1919 för vissa befattningshavare å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen ävensom angående förstärkning av de till avlöande av vissa extra befattningshavare inom samma förvaltning samt till vikariatsersättningar m. m. anvisade medel jämte i ämnet väckta motioner;

96:o) *av den 24 maj*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till kungörelse med allmänna grunder för dyrtidstillägg och dyrtidshjälp åt befattningshavare i statens tjänst m. m. jämte i ämnet väckta motioner;

97:o) *av den 27 maj*, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om reglering av vissa inom statsförvaltningen anställda kvinnliga biträdens avlöningsförmåner m. m.;

98:o) *av samma dag*, i anledning av väckt motion om anslag till inköp åt förre bromsaren I. Konrad Lundin av ett par konstgjorda ben.

99:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förhöjt statsbidrag till vissa alkoholistanstalter;

100:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare statsbidrag till driftkostnaderna under år 1918 vid erkända alkoholistanstalten hemmet Gunnarskog;

101:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående visst undantag från det i åtskilliga fall stadgade förbud att med civil befattning förena annan tjänst å rikets stat;

102:o) *av samma dag*, angående de i regeringsformens 63 § föreskrivna kreditivsummor;

103:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts under riksstatens för år 1920 fjärde huvudtitel gjorda framställning angående fullföljande av arbetena å kasärnetablissemang för femton infanteriregementen;

104:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående personlig tjänst hos skolöverstyrelsen för extra biträdet C. H. Nilsson;

105:o) *av den 28 maj*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående räntefria studielån;

106:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglering av vissa löneförhållanden inom hovrätterna och nedre justitierevisionen;

107:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel till beredande av tvångsuppfostran åt minderåriga förbrytare m. m.;

108:o) *av samma dag*, i anledning av vissa av Kungl. Maj:t under andra huvudtiteln av statsverkspropositionen och propositionen om tilläggs-

stat för år 1919 gjorda framställningar angående anslag för beredande av tillfällig förstärkning av Göta hovrätts samt hovrättens över Skåne och Blekinge arbetskrafter;

109:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående dyrtidstillägg för år 1919 åt biskoparna i Härnösands stift E. F. Lönegren och i Luleå stift O. Bergqvist;

110:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till grunder för krigstidsunderstöd under ecklesiastikåret 1919—1920 åt dels kyrkoherdar och komministrar i nyreglerade pastorat samt vissa extra ordinarie präster, dels ock innehavare av prästerliga emeritilöner;

111:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till kungörelse med allmänna grunder för dyrtidstillägg och dyrtidshjälp åt befattningshavare i statens tjänst m. m., i vad den angår pensions- och indragningsstaterna;

112:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till kungörelse med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer m. m.;

113:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till kungörelse med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst m. fl.;

114:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående dyrtidstillägg för år 1918 å vissa jämlikt lagen den 12 mars 1886 angående ansvarighet för skada i följd av järnvägsdrift utgående ersättningar;

115:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om disponerande för arméns räkning av sängplatser vid länslasarettet i Linköping;

116:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående dyrtidstillägg för år 1919 åt pensionerade båtsmän och marinsoldater samt Vadstena krigsmanshuskassas understödstagare;

117:o) *av den 30 maj*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar;

118:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till bestridande av kostnaderna för odlingsorganisationen;

119:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning i fråga om bidrag till vissa odlingsföretag;

120:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av kronan tillhörig tomtedel i Marstrand;

121:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av kronan tillhörig tomtedel i Marstrand;

122:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överflyttande av medel från jämtländska renbetesfjällens skogsfond till Västerbottens och Norrbottens lappfonder.

123:o) *av samma dag*, i anledning av utav Kungl. Maj:t gjorda framställningar angående ökat arbetsbiträde vid stuteriöverstyrelsen m. m.;

124:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 179 angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar, punkt 10, jämte en i ämnet väckt motion;

125:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till Västerås stad av visst område av kronoegendomen Johannisbergs kungsladugård nr 1—7 med Gränsta nr 1 och 2 i Västmanlands län;

126:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till kungörelse med allmänna grunder för dyrtidstillägg och dyrtidshjälp åt befattningshavare i statens tjänst m. m. jämte i ämnet väckta motioner, allt i vad rör jordbruksärenden;

127:o) *av den 31 maj*, i anledning av väckt motion angående löne-reglering för häradshövdingarna;

128:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för upprätthållande av yrkesinspektionens verksamhet;

129:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts under sjätte huvudtiteln av statsverkspropositionen och propositionen om tilläggsstat för år 1919 gjorda framställningar angående anslag till folksanatorierna;

130:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av ytterligare medel till uppförande av nybyggnad för patent- och registreringsverket;

131:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig förhöjning i dagavlöningen för manskapet vid armén m. m.;

132:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig förhöjning i dagavlöningen för visst manskap vid marinen;

133:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning angående tillfällig löneförbättring under år 1920 för viss personal vid armén;

134:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt viss personal vid marinen;

135:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående särskild tjänstårsberäkning i fråga om tillfällig löneförbättring för vissa underofficerare av 2:a graden vid kustartilleriet;

136:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt öververkmästaren J. F. Engblom;

137:o) *av samma dag*, i anledning av väckt motion om inlösen till staten av elektriska belysningsanordningar i vissa kasärnetablissemang;

138:o) *av den 3 juni*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig lönereglering under år 1919 för vissa befattningshavare å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen ävensom angående förstärkning av de till avlönande av vissa extra befattningshavare inom samma förvaltning samt till vikariatsersättning m. m. anvisade medel i vad rör jordbruksärenden;

139:o) *av den 4 juni*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att för beredande av lokaler åt rikets allmänna kartverk inköpa fastigheten nr 3 i kvarteret Eken med adressnr 4 vid Engelbrektskatan i Stockholm;

140:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förhöjning av det ordinarie reservationsanslaget till arvoden åt extra läsnotarier m. m.;

141:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inhämtande av riksdagens medgivande, att vissa ersättningsbelopp må få utbetalas av anslaget till tullverket;

142:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig lönereglering under år 1919 för vissa befattningshavare å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen ävensom angående förstärkning av de till avlönande av vissa extra befattningshavare inom samma förvaltning samt till vikariatsersättningar m. m. anvisade medel, i vad den angår pensions- och indragningsstaterna;

143:o) *av den 5 juni*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning angående beredande av förbättrade lokaler åt länsstyrelsen i Stockholms län och byggnadsstyrelsen m. m.;

144:o) *av samma dag*, i anledning av väckt motion om utbetalande av visst belopp till byggmästaren N. O. Nordlund såsom entreprenör för uppförande av vissa byggnader för Hemsö kustartillerikår m. m.;

145:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar av gällande stat för vattenfallsstyrelsen;

146:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt vissa befattningshavare vid kommunikationsverken;

147:o) *av samma dag*, angående regleringen av utgifterna under riks-

statens för år 1920 första huvudtitel, innefattande anslagen till kungl hov- och slottsstaterna;

148:o) *av samma dag*, angående regleringen av utgifterna under tilläggsstatens för år 1919 första huvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottsstaterna;

149:o) *av den 11 juni*, angående regleringen av utgifterna under riksstatens för år 1920 fjärde huvudtitel, innefattande anslagen till lantförsvarsdepartementet;

150:o) *av samma dag*, angående regleringen av utgifterna under tilläggsstatens för år 1919 fjärde huvudtitel, innefattande anslagen till lantförsvarsdepartementet;

151:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen om tilläggsstat till riksstaten för år 1919 gjorda framställning om låneunderstöd till svenska diakonissällskapet för uppförande å Viebäck av ett fjärde skyddshem;

152:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av ytterligare rörelsekapital för bränslekommissionen;

153:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående statsverkets kapitalökningsfond m. m.;

154:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag för oförutsedda utgifter;

155:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för täckande av viss del av statens järnvägars driftförlust under år 1918;

156:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillskott till dyrtidstillägg för vissa lantmätare;

157:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillskott till dyrtidstillägg för lantbruksingeniörer;

158:o) *av samma dag*, i anledning av väckta motioner om restitution av arvsskatt, som Stockholms högskola vid mottagande av Heckscherska donationen erlagt;

159:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till arbetslöshetens bekämpande jämte en i ämnet väckt motion;

160:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ny stat för statens veterinärbakteriologiska anstalt m. m.;

161:o) *av samma dag*, i anledning av vissa i nionde huvudtiteln av årets statsverksproposition gjorda framställningar angående statens skogs-försöksanstalt m. m.;

162:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användning av besparingar, som uppkommit å vissa till styrelsens för skogshögskolan och statens skogsförsöksanstalt ställda anslag;

163:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disponerande av 1918 års avkastning av statens hästavelssfond;

164:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående driftkostnader under år 1920 för egnahemslånefonden;

165:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående byggnadslån och odlingsbidrag till innehavare av vissa krononybyggen i Norrbottens län;

166:o) *av samma dag*, i anledning av utav Kungl. Maj:t gjorda framställningar angående anslag till åtgärder för linodlingens befrämjande;

167:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i tiden för återbetalning av ett aktiebolaget svenska linberedningssällskapet tilldelat lån ävensom en i ämnet väckt motion;

168:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utbyte av den till länslasarettet i Västerås upplåtna mark mot viss nämnda stad tillhörig donationsjord;

169:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående driftkostnaderna under år 1920 för statens domäner ävensom två i ämnet väckta motioner;

170:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillägg till gällande grunder för förvaltningen av kronans jordbruksdomäner;

171:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändringar i gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar;

172:o) *av samma dag*, angående vissa pensioner och understöd;

173:o) *av den 12 juni*, angående regleringen av utgifterna under riksstatens för år 1920 andra huvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet;

174:o) *av samma dag*, angående regleringen av utgifterna under tilläggsstatens för år 1919 andra huvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet;

175:o) *av samma dag*, angående regleringen av utgifterna under riksstatens för år 1920 sjunde huvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet;

176:o) *av samma dag*, angående regleringen av utgifterna under till-

läggsstatens för år 1919 sjunde huvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet;

177:o) *av samma dag*, angående regleringen av utgifterna under riksstatens för år 1920 åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet;

178:o) *av samma dag*, angående regleringen av utgifterna under tilläggsstatens för år 1919 åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet;

179:o) *av samma dag*, angående regleringen av utgifterna under riksstatens nionde huvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet;

180:o) *av samma dag*, angående regleringen av utgifterna under tilläggsstatens för år 1919 nionde huvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet;

181:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående gemensamt lönesystem samt lönereglering för postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk jämte i ämnet väckta motioner;

182:o) *av samma dag*, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag i fråga om antalet av vissa befattningar vid postverket m. m.;

183:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag i fråga om antalet av vissa befattningar vid telegrafverket m. m.;

184:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag i fråga om antalet av vissa befattningar vid statens järnvägar;

185:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till omorganisation av vattenfallsstyrelsen samt i fråga om antalet av vissa befattningshavare vid statens vattenfallsverk;

186:o) *av samma dag*, i anledning af Kungl. Maj:ts under fjärde och femte huvudtitlarna av statsverkspropositionen och propositionen om tilläggsstat för år 1919 gjorda framställningar angående anslag för beredande av semester åt vid lant- och sjöförsvaret anställda arbetare;

187:o) *av samma dag*, i anledning av väckt motion om statsbidrag till riksföreningen för landsbygdens elektrifiering u. p. a. för anställande av sakkunnig personal;

188:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för beredande av lindring i de mindre bemedlades levnadsvillkor;

189:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till åtgärder i prisreglerande syfte jämte i ämnet väckta motioner;

190:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändringar i staten för veterinärhögskolan m. m.;

191:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till lantbruksskolor, lantmannaskolor och landthushållsskolor;

192:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa egnahemsväsendet berörande frågor jämte i ämnet väckta motioner;

193:o) *av den 12 juni*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avsättning å 1920 års riksstat för tillfällig lönereglering under år 1920 för vissa befattningshavare å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen ävensom för förstärkning av de till avlönande av vissa extra befattningshavare inom samma förvaltning samt till vikariatsersättningar m. m. anvisade medel;

194:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anvisande av anslag till riksdags- och revisionskostnader;

195:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anvisande av anslag till räntor å statsskulden;

196:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anvisande för år 1920 av anslag för avbetalning å statsskulden;

197:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om ställande till Kungl. Maj:ts förfogande av medel att i fall av behov tagas i anspråk å tid, då till följd av riksdagens fortvaro de i 63 § regeringsformen omförmälda kreditiv icke få lyftas;

198:o) *av den 13 juni*, angående reglering av utgifterna för kapitalökning för år 1920 i vad angår jordbruksärendena;

199:o) *av samma dag*, angående reglering av utgifterna för kapitalökning å tilläggsstat till riksstaten för år 1919 i vad rör jordbruksärenden;

200:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till lantmåteriväsendet m. m.;

201:o) *av samma dag*, angående regleringen av utgifterna under riksstatens för år 1920 sjätte huvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet;

202:o) *av samma dag*, angående regleringen av utgifterna under tilläggsstatens för år 1919 sjätte huvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet;

203:o) *av samma dag*, angående regleringen av utgifterna för kapitalökning för år 1920 i avseende å post- och telegrafverken samt statens järnvägar och vattenfallsverk;

204:o) *av samma dag*, angående reglering av utgifterna för kapitalökning å tilläggsstat till riksstaten för år 1919 i avseende å post- och telegrafverken samt statens järnvägar och vattenfallsverk;

205:o) *av den 14 juni*, angående regleringen av utgifterna under riksstatens för år 1920 femte huvudtitel, innefattande anslagen till sjöförvarsdepartementet;

206:o) *av samma dag*, angående regleringen av utgifterna under tilläggsstatens för år 1919 femte huvudtitel, innefattande anslagen till sjöförvarsdepartementet;

207:o) *av den 18 juni*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av anslag till täckande av statens järnvägars driftförlust;

208:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om återbetalning av tillfälliga lånemedel m. m.;

209:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen om tilläggsstat för år 1919 gjorda framställning om avsättning till statsverkets fond av rusdrycksmedel;

210:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående avsättning för år 1920 till statsverkets fond av rusdrycksmedel;

211:o) *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om avsättning på 1920 års riksstat av medel till en statsverkets kapitalökningsfond;

212:o) *av den 19 juni*, med överlämnande av riksstat för år 1920 samt tilläggsstat till riksstaten för år 1919;

213:o) *av samma dag*, angående statsregleringen för år 1920;

214:o) *av samma dag*, angående regleringen av tilläggsstaten till riksstaten för år 1919;

215:o), *av samma dag*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående pensionsunderlag för länsveterinärer;

216:o a) *av samma dag*, angående regleringen av utgifterna under riksstatens tionde huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna;

216:o b) *av samma dag*, angående regleringen av utgifterna under tilläggsstatens för år 1919 tionde huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna;

217:o) *av den 20 juni*, med reglemente för riksgäldskontoret;

218:o) *av samma dag*, till fullmäktige i riksgäldskontoret med reglemente för riksgäldskontoret.

§ 41.

På grund av §§ 62 och 64 regeringsformen hava vi prövat statsverkets behov och därvid, under förutsättning att några på statsregleringen inverkanande beslut icke varda av innevarande riksdag fattade, bestämt statsverkets utgifter för nästkommande år och intill dess ny statsreglering vidtager sålunda:

Utgifter.			Kronor	
Verkliga utgifter:				
	Ordinare anslag	Extra anslag	Summa	
I. Första huvudtiteln	1,345,000	58,000	1,403,000	
II. Andra >	8,141,295	2,797,305	10,938,600	
III. Tredje >	2,600,850	708,450	3,309,300	
IV. Fjärde >	67,074,698	17,385,702	84,460,400	
V. Femte >	27,274,250	6,973,350	34,247,600	
VI. Sjätte >	26,925,960	28,571,940	55,497,900	
VII. Sjunde >	27,843,974	7,725,026	35,569,000	
VIII. Åttonde >	70,987,812	10,128,988	81,116,800	
IX. Nionde >	12,261,735	25,705,665	37,967,400	
X. Tionde >	15,129,998	4,071,168	19,201,166	
Säger	259,585,572	104,125,594	363,711,166	
XI. Oförutsedda utgifter			500,000	
XII. Riksdags- och revisionskostnader m. m.			2,695,200	
XIII. Räntor å statsskulden m. m.			75,271,900	
XIV. Tillfällig löneroglering för vissa befattningshavare inom den civila statsförvaltningen m. m.			4,575,000	
XV. Dyrtdistillägg			116,000,000	562,753,266
Utgifter för kapitalökning:				
	Att täckas av		Summa	
	länemedel	andra statsinkomster		
XVI. Statens affärsverksamhet	89,816,950	423,384	90,240,334	
XVII. Statens utlåningsfonder	17,700,000		17,700,000	
XVIII. Avbetalning å statsskulden		5,819,500	5,819,500	
XIX. Statsverkets fond av rusdrycksmedel		6,160,000	6,160,000	
XX. Återbetalning av tillfälliga länemedel		25,225,000	25,225,000	
Säger	107,516,950	37,627,884	145,144,834	145,144,834
			Summa	707,898,100

Till bestridande av nämnda utgifter hava vi beräknat följande:

Inkomster.		Kronor
A. Egentliga statsinkomster:		
I. Skatter	495,441,000	
II. Uppbörd i statens verksamhet	6,925,100	
III. Diverse inkomster	2,429,431	504,795,531
B. Inkomster av statens produktiva fonder:		
I. Statens affärsverksamhet	79,900,000	
II. Statens aktier	7,731,250	
III. Statens utlåningsfonder (överskott)	5,469,700	
IV. Statsverkets fond av rusdrycksmedel	360,000	93,460,950
C. I anspråk tagna kapitaltillgångar:		
I. Uppkomna av egentliga statsinkomster	36,000	
II. Uppkomna av lånemedel	1,075,000	1,111,000
D. Lånemedel:		
I. Fast upplåning	102,381,950	
II. Tillfällig upplåning	6,148,669	108,530,619
	Summa	707,898,100

Vidare hava vi med anledning av utav Kungl. Maj:t till riksdagen gjord framställning på tilläggsstat till riksstaten för år 1919 beräknat följande:

Utgifter.		Kronor
Verkliga utgifter:	Extra anslag	
I. Första huvudtiteln	143,000	
II. Andra »	8,159,700	
III. Tredje »	1,536,075	
IV. Fjärde »	35,694,955	
V. Femte »	22,136,120	
VI. Sjätte »	25,107,845	
VII. Sjunde »	38,584,803	
VIII. Åttonde »	32,494,970	
IX. Nionde »	86,317,762	
X. Tionde »	17,860,825	
	Säger	268,036,055
XI. Statens järnvägar	25,000,000	293,036,055

Utgifter för kapitalökning:				Kronor
	Att täckas av		Summa	
	lånemedel	andra statsinkomster		
XII. Statens affärsverksamhet.....	58,477,200		58,477,200	
XIII. Tillfällig försträckning åt statens järnvägar.....	26,300,000		26,300,000	
XIV. Statens utlåningsfonder	1,950,000		1,950,000	
XV. Statsverkets fond av rusdrycksmedel		20,000,000	20,000,000	
XVI. Låneunderstöd	65,000		65,000	
Säger	86,792,200	20,000,000	106,792,200	106,792,200
			Summa	399,828,255

Till bestridande av nämnda å tilläggsstaten upptagna utgifter hava vi beräknat följande:

Inkomster.			Kronor
A. Egentliga statsinkomster:			
I. Skatter	28,000,000		
II. Uppbörd i statens verksamhet	450,100		
III. Diverse inkomster	416,000		28,866,100
B. I anspråk tagna kapitaltillgångar:			
I. Uppkomna av egentliga statsinkomster			279,119,955
C. Lånemedel:			
I. Fast upplåning	60,427,200		
II. Tillfällig upplåning	31,415,000		91,842,200
		Summa	399,828,255

§ 42.

Vi hava beslutit, att vid statsregleringen för nästkommande år de i rikets ständers skrivelse den 12 maj 1841 angivna grunder i avseende å dispositionen av besparingar å huvudtitlarna fortfarande skola bliva gällande, dock med iakttagande dels att behållningar, som å anslag till ny-

inrättade tjänstebefattningar uppstå, innan dessa första gången tillsättas, skola tillföras statsverkets kassafond, dels ock att hinder ej möter att även under pågående riksdag på nämnda sätt disponera besparingarna.

§ 43.

Sedan Kungl. Maj:t genom avlåten proposition föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

1) förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 om inkomst- och förmögenhetsskatt; och

2) förordning om ändring i vissa delar av förordningen samma dag om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering, hava vi i skrivelse den 18 juni tillkännagivit för Kungl. Maj:t, att vi, som icke kunnat oförändrat godkänna Kungl. Maj:ts förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 om inkomst- och förmögenhetsskatt, antagit samma förslag med de ändringar i vad Kungl. Maj:t föreslagit beträffande 9 §, 18 § 1 mom. b), 19 § 2 och 3 mom. samt avdelning 5:o) i de vid förordningen fogade särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen, att dessa stadganden erhålla i vår skrivelse införd lydelse, samt med det tillägg, att avdelning 7:o) i berörda anvisningar erhåller viss ändrad avfattning.

Vårt beslut i fråga om Kungl. Maj:ts förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering hava vi i annat sammanhang anmält för Kungl. Maj:t.

§ 44.

Vi hava i skrivelse den 14 juni tillkännagivit för Kungl. Maj:t, att vi med bifall till av Kungl. Maj:t därom avlåten proposition antagit vid propositionen fogade förslag till förordning om särskilda avdrag vid 1920 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt.

§ 45.

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag om vissa, för ernående av jämkningar i fördelningen av den kommunala skattebördan erforderliga ändringar i förordningen den 28 oktober 1910 angående bevillning av fast egendom samt av inkomst, hava vi, såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 18 juni, beslutat,

att i 9 § 1 momentet i gällande bevillningsförordning skall under be-

teckning d) införes ett tillägg av den lydelse vår skrivelse närmare utvisar;

att 8 § 1 momentet och 12 § 2 momentet bevillningsförordningen samt 9 och 10 §§ i de vid förordningen fogade »Särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen» skola erhålla den ändrade avfattning, som jämväl finnes i vår skrivelse intagen;

samt att de ovan omförmälda stadgandena skola i sin nya lydelse träda i kraft den 1 januari 1920.

§ 46.

I anledning av inom riksdagen väckt motion hava vi, på sätt vi i skrivelse till Kungl. Maj:t den 23 april anmält, anhållit, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om utredning, huruvida och i vad mån beskattningsbar vinst genom avyttring av fast egendom må kunna kommunalt beskattas inom den kommun, där egendomen ligger, även om säljaren eljest är för sin inkomst skattskyldig å annan ort, samt för riksdagen framlägga det förslag, som av utredningen kan föranledas.

§ 47.

Vi hava i skrivelse till Kungl. Maj:t den 14 juni anmält, att vi, i anledning av en inom riksdagen väckt motion, beslutat, att de av oss beslutade tilläggen till respektive punkt 3:o i de vid förordningen den 28 oktober 1910 om inkomst- och förmögenhetsskatt fogade särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen och 3 § av motsvarande anvisningar vid bevillningsförordningen: »Har näringsidkare till någon — — — icke vidtagits» skola ur författningarna utgå.

§ 48.

Enligt vad vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 18 mars utvisar, hava vi bifallit Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående särskilda bestämmelser om tiden för förvarande av vissa till ledning för taxering avgivna deklARATIONER.

§ 49.

Genom avlätna propositioner nr 259 och 301 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga:
genom förstnämnda proposition vid propositionen fogade förslag till

1) förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 om inkomst- och förmögenhetsskatt; och

2) förordning om ändring i vissa delar av förordningen samma dag om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering, samt genom sistnämnda proposition förslag till

1) förordning om ändrad lydelse av § 1 mom. 1, § 6 mom. 1 och § 8 mom. 1 i förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrivning;

2) förordning om ändrad lydelse av 6 § i förordningen den 28 oktober 1910 angående beviljning av fast egendom samt av inkomst; samt

3) förordning om ändrad lydelse av 3 §, 29 § 1 mom., 32 och 39 §§ samt 49 § 1 mom. i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

Uti skrivelse nr 372 hava vi hos Kungl. Maj:t anmält vårt beslut rörande det genom proposition nr 259 framlagda förslaget till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 om inkomst- och förmögenhetsskatt.

Såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 18 juni, hava vi vid behandling, såvitt nu vore i fråga, av förevarande propositioner

1) antagit de genom propositionerna framlagda förslag till förordningar, innefattande ändringar i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering med de avvikelser, att 32 § och 36 § 2 momentet samt deklaraationsblanketterna skola erhålla i vår skrivelse avgivna ändrade lydelse;

2) för vår del antagit det genom proposition nr 301 framlagda förslag till förordning om ändrad lydelse av § 1 mom. 1, § 6 mom. 1 och § 8 mom. 1 i förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrivning, med den avvikelse att § 6 mom. 1 och § 8 mom. 1 skola erhålla viss i skrivelsen omförmäld ändrad avfattning;

3) antagit Kungl. Maj:ts förslag till förordning om ändrad lydelse av 6 § i förordningen den 28 oktober 1910 angående beviljning av fast egendom samt av inkomst; samt

4) i anledning av herr Månssons i Erlandsro motion nr 414 i andra kammaren anhållit, att Kungl. Maj:t ville, tilläventyrs i samband med pågående förarbeten för kommunalskattereformen, föranstalta om en utredning i motionens syfte samt, med eller utan sammanhang med blivande förslag i kommunalskattefrågan, för riksdagen framlägga det förslag, som av utredningen kan föranledas.

§ 50.

Såsom vi i skrivelse den 14 juni tillkännagivit för Kungl. Maj:t, har Kungl. Maj:ts proposition med förslag angående ändrade grunder för beskattning av kooperativa föreningar icke blivit av oss bifallen.

§ 51.

Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om uppskattning av mark i och för framdeles skeende taxering till jordvärde- eller jordräntestegringskatt m. m. har icke blivit av oss bifallen, vilket vi i skrivelse den 14 juni anmält för Kungl. Maj:t.

§ 52.

I skrivelse den 23 april hava vi tillkännagivit för Kungl. Maj:t, att vi bifallit Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående rätt till ränta vid restitution av utskylder m. m.

§ 53.

Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 och 3 §§ i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften har icke blivit av oss bifallen, vilket vi i skrivelse den 16 juni för Kungl. Maj:t tillkännagivit.

§ 54.

Vi hava bifallit Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om vissa ändringar i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften, vilket vi i skrivelse den 27 maj tillkännagivit för Kungl. Maj:t.

§ 55.

Såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 18 juni, hava vi i anledning av avlåten proposition antagit ett i vår skrivelse infört förslag till förordning om vissa ändringar i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften.

§ 56.

Vi hava bifallit Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § 1 mom. i förordningen den 6 november 1908
Bihang till riksdagens protokoll 1919. 15 saml. 1 avd. 1 häft. 7
(Riksdagsbeslutet.)

angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper, vilket vi i skrivelse den 18 mars tillkännagivit för Kungl. Maj:t.

§ 57.

I skrivelse den 14 juni hava vi anmält för Kungl. Maj:t, att vi i anledning av avlåten proposition antagit en i vår skrivelse införd förordning om utgörande av en särskild stämpelavgift i vissa fall vid köp, byte eller införsel till riket av pärlor med flera lyxvaror.

§ 58.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 23 april hava vi tillkännagivit, att vi i anledning av inom riksdagen väckta motioner angående höjning av stämpelavgiften för spelkort beslutat, att nämnda stämpelavgift skall utgå med en krona för varje kortlek samt tillämpas redan under innevarande år från dag, som Kungl. Maj:t bestämmer, ävensom anhållit, att Kungl. Maj:t ville förordna om den beslutade höjningens ikraftträdande vid den tidpunkt under innevarande år, som Kungl. Maj:t kan finna lämplig.

§ 59.

Enligt vad vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 14 juni utvisar, hava vi icke i alla delar kunnat bifalla Kungl. Maj:ts proposition, varigenom Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga propositionen bilagt förslag till förordning om ändring i vissa delar af förordningen den 30 juni 1916 om krigskonjunkturskatt, utan hava vi antagit en förordning i ämnet av lydelse, som inhämtas av vår nämnda skrivelse.

§ 60.

Med bifall till av Kungl. Maj:t avlåten proposition hava vi antagit vid propositionen fogat förslag till förordning om rätt för Konungen att i visst fall åsätta särskild tullavgift, vilket vi i skrivelse den 14 juni anmält för Kungl. Maj:t.

§ 61.

Sedan Kungl. Maj:t i avlåten proposition föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om ändrad lydelse af §§ 3, 7 och 12 i förordningen den 13 december 1912 angående tullre-

stitution i vissa fall vid återutförelse av utländsk vara, hava vi på sätt vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 9 maj utvisar, med bifall till propositionen antagit i vår skrivelse infört förslag till förordning i sagda ämne.

§ 62.

I skrivelse den 14 juni hava vi för Kungl. Maj:t anmält, att vi med bifall till Kungl. Maj:ts proposition angående införelsemonopol å socker medgivit, att, därest Kungl. Maj:t finner omständigheterna så påkalla, Kungl. Maj:t må äga föreskriva, att för tid, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock ej längre än till och med den 31 oktober 1920, införelse till riket av socker icke må äga rum av annan än staten eller den eller dem, åt vilken eller vilka Kungl. Maj:t överlåter sådan rätt, ägande Kungl. Maj:t i varje fall stadga de villkor för sådan överlåtelse, som må finnas erforderliga.

§ 63.

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker m. m. hava vi i skrivelse den 29 april tillkännagivit för Kungl. Maj:t, *dels* att vi icke kunnat oförändrat bifalla det i propositionen intagna författningsförslaget utan för vår del antagit det förslag till förordning om ändrad lydelse av 25 § 3, 4 och 6 mom. förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker, som upptages i den, till vår skrivelse fogade bilaga, *dels* meddelat bestämmelser ifråga om kostnadsfri ledighet för förste kontrollörer och kontrollörer vid sockerraffinaderierna, *dels ock* att vi icke bifallit Kungl. Maj:ts förslag, i vad det avser godkännande av grunder för pensionering av förste kontrollörer och kontrollörer vid raffinaderierna samt bestridande av kostnaderna för pensioneringen.

§ 64.

Genom avlåten proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att — under förutsättning att Svenska sockerfabriksaktiebolaget och mellersta Sveriges sockerfabriksaktiebolag förbunde sig att till odlare av sockerbetor för deras räkning under år 1919 utbetala ersättning i huvudsaklig överensstämmelse med uti propositionen åberopade statsrådsprotokoll över jordbruksärenden av chefen för jordbruksdepartementet förordade grunder —

antaga vid propositionen fogade förslag till kungörelse angående viss nedsättning av sockerskatten.

I skrivelse den 8 mars hava vi tillkännagivit för Kungl. Maj:t, att vi, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition, antagit ett i vår skrivelse infört förslag till kungörelse angående viss nedsättning av sockerskatten.

§ 65.

I skrivelse den 13 maj hava vi tillkännagivit för Kungl. Maj:t, att Kungl. Maj:ts proposition angående medgivande i visst avseende rörande utförelse till Finland av viss mängd affinerat socker icke föranlett någon vår åtgärd.

§ 66.

Vi hava bifallit Kungl. Maj:ts proposition angående restitution i vissa fall av erlagda tobakslicensavgifter, vilket vi i skrivelse den 29 april anmält för Kungl. Maj:t.

§ 67.

Uti avlåten proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om visst undantag från tillämpningen av stadgandet i 13 § 4 mom. i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin m. m.

Vi hava, såsom vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 15 februari utvisar, bifallit denna proposition.

§ 68.

Enligt vad vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 12 juni utvisar, hava vi i anledning av en utav Kungl. Maj:t avlåten proposition antagit i vår skrivelse införda förordningar om ändrad lydelse av 30, 31, 35 och 39 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin samt om ändrad lydelse av 25 § i förordningen den 1 juli 1918 angående handel med skattefri sprit.

§ 69.

Sedan Kungl. Maj:t genom avlåten proposition föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om visst undantag från bestämmelserna i 2 § förordningen den 11 oktober 1907 angående

tillverkning av brännvin, hava vi bifallit denna proposition, vilket vi i skrivelse till Kungl. Maj:t den 29 april anmält.

§ 70.

Såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 6 maj, hava vi, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till dels förordning angående försäljning för vissa ändamål av odenaturerad sprit, framställd ur avfallslut vid sulfittcellulosatillverkning, dels ock förordning om ändrad lydelse av 12 § förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin, antagit i vår skrivelse införda förordningar i berörda ämnen.

Härjämte hava vi anhållit, att Kungl. Maj:t måtte, efter verkställd utredning av de med sulfitspřitens användande till förtäringsändamål sammanhängande spörsmål, låta utarbета och för riksdagen framlägga förslag till sådana ändrade bestämmelser angående tillverkning av brännvin, som av utredningen må föranledas.

§ 71.

Genom avlåten proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till dels förordning om spritdrycksaccis, dels ock förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 18 juli 1913 angående statsverkets fond av rusdrycksmedel.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 6 maj hava vi anmält, dels att vi icke kunnat oförändrat bifalla det framlagda förslaget till förordning om spritdrycksaccis, utan för vår del antagit i vår skrivelse införd förordning i ämnet, dels ock att vi antagit Kungl. Maj:ts förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 18 juli 1913 angående statsverkets fond av rusdrycksmedel.

§ 72.

Sedan Kungl. Maj:t genom avlåten proposition framlagt förslag till förordning angående försäljning av pilsner m. m., hava vi, såsom inhämtas av vår skrivelse den 23 maj, i anledning av samma proposition för vår del antagit vid vår skrivelse fogade förslag till

- 1) förordning angående försäljning av pilsnerdricka;
- 2) förordning angående ändrad lydelse av 3, 7, 23, 26 och 31 §§ i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker;

3) förordning angående ändrad lydelse av 1 och 25 §§ i förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker; samt

4) förordning angående ändrad lydelse av 1, 2, 3, 6 och 11 §§ i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av tillagade alkoholfria drycker samt svagdricka.

§ 73.

Vi hava i skrivelse till Kungl. Maj:t den 23 april anmält, att vi, som icke kunnat oförändrat bifalla Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig höjning av postavgifterna m. m., beslutat i enlighet med det i propositionen framlagda förslaget med den ändringen, att i fråga om postbefordran av paket mellan orter, förbundna med järnväg, skall i stället för den av Kungl. Maj:t föreslagna bestämmelsen gälla viss i vår skrivelse intagen bestämmelse.

§ 74.

Sedan Kungl. Maj:t i den vid nu pågående riksdag framlagda propositionen angående statsverkets tillstånd och behov avgivit förslag i fråga om beräkning av bevillningarna för år 1920 i enlighet med en i propositionen intagen specifikation, hava genom olika propositioner framställts förslag om vissa nya, till olika bevillningar hänförliga skatter samt om ändrade grunder för vissa bevillningars utgående, bland annat i syfte att efter hand genomföra inkomstens och förmögenhetens beskattande allenast under en skattetitel. Riksdagen har numera fattat beslut i anledning av sist omnämnda propositioner. Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 27 maj 1919 dagtecknad proposition, nr 406, med återkallande av tidigare gjorda förslag, i den mån de strede mot de i sistnämnda proposition framställda, föreslagit riksdagen, bland annat, att uppföra och beräkna vissa bevillningar för år 1920 enligt en i propositionen intagen ändrad specifikation.

Såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 18 juni hava vi beräknat de särskilda bevillningarna sålunda, nämligen:

inkomst och förmögenhetsskatten till	222,500,000	kronor
bevillning av fast egendom samt av inkomst till.....	3,800,000	»
bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter till	200,000	»
stämpelmedel till	52,000,000	»
lastpenningar till	800,000	»

krigskonjunkturskatt till	75,000,000	kronor
tullmedlen till	70,000,000	»
sockerskatten till	15,600,000	»
tobaksskatten till	30,000,000	»
brännvinstillverkningskatten till	8,000,000	»
brännvinsförsäljningsmedel till	12,000,000	»
maltskatten	1,800,000	»
punschskatten	1,000,000	»

Slutligen hava vi beräknat postverkets bruttoinkomster för år 1920 till 58,700,000 kronor.

§ 75.

Vi hava i skrivelse den 16 juni anmält för Kungl. Maj:t, att vi med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 2 om tilläggsstat till riksstaten för år 1919 bland inkomsterna å samma tilläggsstat uppfört stämpelmedel till belopp av 8,000,000 kronor samt spritdrycksaccis till belopp av 20,000,000 kronor eller tillhoppa 28,000,000 kronor.

§ 76.

Enligt vad vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 14 juni utvisar, hava vi med bifall till av Kungl. Maj:t därom avlåten proposition antagit vid propositionen fogat förslag till förordning angående ändrad lydelse av 19 § i förordningen den 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva.

§ 77.

Efter det Kungl. Maj:t genom avlåten proposition föreslagit riksdagen att antaga propositionen bilagda förslag till *dels* förordning om statsverkets kapitalökningsfond, *dels ock* förordning om ändrad lydelse av 42 § i förordningen den 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva, samt vi uti särskild skrivelse till Kungl. Maj:t den 14 juni meddelat, att vi icke bifallit Kungl. Maj:ts proposition, i vad den avser förslag till förordning om statsverkets kapitalökningsfond, hava vi uti skrivelse av samma dag tillkännagivit för Kungl. Maj:t, att vi ej heller kunnat bifalla propositionen i övrigt.

§ 78.

Genom avlåten proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om undantag från tillämpningen av förordningen den 25 juli 1912 angående särskild skatt å majs, utländsk potatis samt maniokarot och andra väsentligen lika stärkelsesrika, tullfria utländska ämnen, använda vid tillverkning av stärkelse.

Denna proposition har blivit av oss bifallen, vilket vi anmält i skrivelse till Kungl. Maj:t den 15 februari.

§ 79.

Uti skrivelse den 12 juni hava vi anmält för Kungl. Maj:t, att vi med bifall till av Kungl. Maj:t därom avlåten proposition antagit förslag till

1) förordning om ändrad lydelse av §§ 16, 17, 18 och 20 i förordningen om frihamn den 15 november 1907; samt

2) förordning om ändrad lydelse av § 19 mom. 1 förordningen om frilager den 20 december 1912.

§ 80.

Såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 14 juni, har Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 1 moment 2 i förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalskrivning icke föranlett någon riksdagens åtgärd.

§ 81.

Från riksgäldskontoret skola direkt utbetalas samtliga de utgifter, som enligt riksstaten och i det för riksgäldskontoret fastställda reglemente givna föreskrifter skola utgå från anslagen till riksdags- och revisionskostnader m. m.

Medel till dessa utgifter, vilka enligt riksstaten skola utgå av de allmänna statsinkomsterna, äger riksgäldskontoret bereda sig genom direkt uttag i mån av behov å statsverkets giroräkning i riksbanken.

§ 82.

Alla på riksdagens beslut grundade utgifter för riksdagskostnader skola omedelbart från riksgäldskontoret till vederbörande utbetalas, varförutom

sådana av riksdag föranledda utgifter, som i anseende till deras föremål eller beskaffenhet dels redan blivit, dels framdeles varda av Kungl. Maj:t godkända och å statskontoret förskottsvis anvisade, må, efter erhållna rekvisitioner och anställd granskning av därför avlämnade verifikationshandlingar, statskontoret av riksgäldskontoret gottgöras.

§ 83.

De anslag, som finnas i riksstaten för år 1920 uppförda under anslagsgrupperna »XIII. Räntor å statsskulden m. m.» och »XVIII. Avbetalning å statsskulden» och vilka skola täckas av de allmänna statsinkomsterna, äger riksgäldskontoret att i mån av behov direkt draga å statsverkets giroräkning i riksbanken samt tillgodoföra fonden för annuitetslikvider.

Det i samma års riksstat uppförda anslaget till »XX. Återbetalning av tillfälliga lånemedel» står därjämte till riksgäldskontorets förfogande under år 1920 för därmed avsett ändamål.

§ 84.

Av riksgäldskontoret skola upplånas och enligt Kungl. Maj:ts disposition utbetalas de av riksdagen år 1919 beslutade samt i tilläggsstaten för år 1919 och i riksstaten för år 1920 uppförda anslagen till utgifter, att täckas av lånemedel.

§ 85.

De i paragraf 84 omförmälda anslag skola av riksgäldskontoret, i mån av rekvisition, utbetalas medelst insättning i riksbanken, vad statskontoret beträffar å statsverkets giroräkning med angivande att insättningen sker för statskontorets räkning, och vad angår övriga ämbetsverk å resp. verks giroräkning i riksbanken. Samtidigt med insättningen skola medlen, jämte bifogande av riksbankens attest å insättningen, inreverseras till vederbörande verk. I riksgäldskontorets räkenskaper skola dessa medel uppdebiteras å kontot för riksstatens inkomsttitel »Lånemedel» och avföras å konto för riksstatens vederbörande utgiftstitel.

§ 86.

Det i riksstaten för år 1919 under »Utgifter för kapitalökning. Statens utlåningsfonder» uppförda anslaget till »allmänna järnväglånefonden»

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 15 saml. 1 avd. 1 häft. 8

(Riksdagsbeslutet.)

och »fonden för bibanor i västra delarna av riket», 1,500,000 kronor och 2,000,000 kronor, äger riksgäldskontoret att i sina räkenskaper omföra från kontona för riksstatens berörda utgiftstitlar till dessa fonders konton. Samtidigt skola beloppen uppdebiteras å kontot för riksstatens inkomsttitel »Lånemedel».

§ 87.

I avlåten proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag angående rätt för Konungen att i vissa fall inställa tillämpningen av 10 § andra stycket i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 och av § 9 i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873.

Vi hava i skrivelse till Kungl. Maj:t den 22 februari tillkännagivit, att denna proposition av oss bifallits.

§ 88.

I skrivelse den 1 april hava vi tillkännagivit för Kungl. Maj:t, att vi i anledning av en av fullmäktige i riksbanken gjord hemställan för vår del antagit en i vår skrivelse införd lag om ändrad lydelse av 13 och 25 §§ i lagen den 12 maj 1897 för Sveriges riksbank.

§ 89.

Såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 26 februari, hava vi, med bifall till av Kungl. Maj:t därom avlåten proposition, medgivit, att riksbanken må för tiden till den 1 mars 1920 begagna den i 6 § andra stycket av lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 omnämnda rätten att utgiva sedlar till ett belopp av högst etthundratjugufem miljoner kronor, utöver vad som finnes angivet i första stycket av samma paragraf.

§ 90.

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående rätt för Konungen att i vissa fall medgiva riksbanken viss ökad sedelutgivningsrätt hava vi, såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 29 mars, antagit en lag i ämnet av den lydelse, vår skrivelse utvisar.

§ 91.

Vi hava beslutit, att riksbankens för år 1918 tillgängliga vinstmedel, 8,186,434 kronor 34 öre, må bibehållas åt riksbanken till framtida disposition.

§ 92.

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse hava vi, på sätt vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 14 mars utvisar, för vår del antagit en i skrivelsen införd lag i ämnet.

§ 93.

Såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 11 mars, hava vi bifallit Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 235 § i lagen om bankrörelse den 22 juni 1911.

§ 94.

Kungl. Maj:t har i avlåten proposition föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag om visst undantag från tillämpningen av 49 § 1 mom. och 165 § 1 mom. lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse.

Enligt vad vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 18 februari närmare utvisar, har denna proposition blivit av oss bifallen.

§ 95.

Med bifall till av Kungl. Maj:t därom avlåten proposition hava vi, såsom inhämtas av vår skrivelse den 18 februari, antagit vid propositionen fogat förslag till lag, innefattande tillfälligt undantag från gällande inskränkningar i rätten att använda sparbanksvinst.

§ 96.

Genom avlåten proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) lag om fondkommissionsrörelse och fondbörsverksamhet, och
- 2) lag om ändring i lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse.

Enligt vad vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 15 april utvisar, hava

vi icke kunnat i oförändrat skick godkänna de i propositionen innefattade lagförslagen utan för vår del antagit i skrivelsen införda lagar i omförmälda ämnen.

§ 97.

Vi hava i skrivelse den 30 maj tillkännagivit för Kungl. Maj:t, att vi i anledning av Kungl. Maj:ts därom avlätna proposition *dels* antagit vid propositionen fogat förslag till lag om ändrad lydelse av 3, 4, 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension, *dels ock* medgivit, att — utöver vad i 17 § av förenämnda lag finnes stadgat i fråga om beräkning av tjänstår för erhållande av pension — i sådant hänseende även må få beräknas tid, under vilken tjänst innehavare vid statens provningsanstalt innehaft befattning vid tekniska högskolans materialprovningsanstalt.

§ 98.

Vi hava bifallit Kungl. Maj:ts proposition, varigenom Kungl. Maj:t begärt vårt godkännande av en mellan Sverige och Norge den 5 februari 1919 avslutad konvention angående flyttlapparnes rätt till renbetning, vilket vi i skrivelse den 7 maj anmält för Kungl. Maj:t.

§ 99.

I skrivelse den 7 maj hava vi tillkännagivit för Kungl. Maj:t, att vi bifallit Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag innefattande bestämmelser i anledning av konventionen den 5 februari 1919 mellan Sverige och Norge angående flyttlapparnes rätt till renbetning.

§ 100.

Vi hava i skrivelse den 25 februari anmält för Kungl. Maj:t, att vi antagit det vid avlåten proposition fogade förslag till lag om ändrad lydelse av § 19 mom. 1 värnpliktslagen den 17 september 1914.

§ 101.

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående tillägg till § 27 mom. 4 värnpliktslagen den 17 september 1914 hava vi, som, enligt vad vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 15 april när-

mare utvisar, icke kunnat i oförändrat skick godkänna det i propositionen innefattade lagförslaget, för vår del antagit i skrivelsen införd lag i ämnet.

§ 102.

Enligt vad vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 9 april utvisar, hava vi bifallit Kungl. Maj:ts till riksdagen avlätna proposition med förslag till lag, innefattande ändring i 2 kap. 3 § kyrkolagen.

§ 103.

I anledning av inom riksdagen väckt motion hava vi, såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 8 mars, anhållit, att Kungl. Maj:t ville snarast möjligt låta verkställa utredning angående stiftsbandets upphävande samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill en sådan utredning kan föranleda.

§ 104.

Av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 26 februari inhämtas, att vi med anledning av inom riksdagen väckt motion för vår del antagit en i vår skrivelse införd lag om ändrad lydelse av 10 § i lagen om reglering av prästerskapets avlöning den 9 december 1910.

§ 105.

Såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 4 juni, hava vi icke kunnat i oförändrat skick godkänna Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med vissa ändrade bestämmelser mot oskäligen hyresstegring m. m. utan för vår del antagit lag i ämnet av den lydelse vår skrivelse närmare utvisar.

§ 106.

Vi hava i skrivelse den 4 juni anmält för Kungl. Maj:t, att vi icke antagit Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § utsökningslagen.

§ 107.

Vi hava i skrivelse till Kungl. Maj:t den 7 maj anmält, att vi, som icke kunnat i oförändrat skick godkänna Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 65 och 67 §§ utsökningslagen och lag om ändrad

lydelse av 30 § konkurslagen, för vår del antagit i vår skrivelse införda lagar i berörda ämnen.

§ 108.

Genom avlåten proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) lag om fri rättegång; och
- 2) lag om ändrad lydelse av 16 kap. 10 § och 25 kap. 5 § rättegångsbalken.

Såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 4 juni, hava vi icke kunnat i oförändrat skick godkänna det i propositionen innefattade förslaget till lag om fri rättegång utan för vår del antagit i vår skrivelse införd lag i ämnet.

Angående propositionen, i vad den avser förslag till lag om ändrad lydelse av 16 kap. 10 § och 25 kap. 5 § rättegångsbalken, har vårt beslut härutinnan meddelats Kungl. Maj:t uti särskild skrivelse av den 11 juni.

§ 109.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 11 juni hava vi anmält, att vi icke kunnat i oförändrat skick godkänna Kungl. Maj:ts proposition med förslag till dels lag om fri rättegång, dels ock lag om ändrad lydelse av 16 kap. 10 § och 25 kap. 5 § rättegångsbalken, utan att vi i anledning av propositionen för vår del antagit lag i sistnämnda ämne av den lydelse vår skrivelse utvisar.

§ 110.

Genom avlåten proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till lag angående förordnande av rättegångsbiträde åt häktad, lag angående ändrad lydelse av 12 § i lagen den 14 juni 1901 om vad iakttagas skall i avseende å införande av lagen om ändring i vissa delar av rättegångsbalken samt lag angående ändring av 80 och 81 §§ i lagen den 23 oktober 1914 om krigsdomstolar och rättegången därstädes.

Vi hava i skrivelse den 4 juni tillkännagivit för Kungl. Maj:t, att vi icke kunnat bifalla propositionen, i vad den avser förslaget till lag angående ändrad lydelse av 12 § i lagen den 14 juni 1901 om vad iakttagas skall i avseende å införande av lagen om ändring i vissa delar av rättegångsbalken, och ej heller i oförändrat skick godkänna de i proposi-

tionen innefattade förslagen till lagar i övriga ämnen, utan att vi för vår del antagit i vår skrivelse införda lagar angående förordnande av rättegångsbiträde åt häktad samt angående ändring av 80 § i lagen den 23 oktober 1914 om krigsdomstolar och rättegången därstädes.

Såsom vi i vår berörda skrivelse tillkännagivit för Kungl. Maj:t, hava vi därjämte anhållit, att Kungl. Maj:t täcktes taga under övertägande, huruvida och i vilken omfattning rätten att erhålla biträde må utsträckas att avse även den, som blivit häktad på grund av bestämmelserna i lagen angående lösdrivares behandling den 12 juni 1885, samt för riksdagen framlägga det förslag, som av detta övertägande kan föranledas.

§ 111.

Vi hava i skrivelse till Kungl. Maj:t den 11 juni anmält, att vi i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i lagen om skiljemän den 28 oktober 1887 icke kunnat i oförändrat skick godkänna det i propositionen innefattade lagförslaget, utan att vi för vår del antagit i vår skrivelse införd lag i ämnet.

§ 112.

Sedan Kungl. Maj:t genom avlåten proposition föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till lag med vissa bestämmelser mot illojal konkurrens samt lag om ändrad lydelse av 25 kap. 5 och 21 §§ strafflagen, hava vi, på sätt vi i skrivelse till Kungl. Maj:t den 4 juni anmält, icke kunnat i oförändrat skick godkänna de i propositionen innefattade lagförslagen utan för vår del antagit lagar i berörda ämnen av den lydelse, vår skrivelse närmare utvisar.

§ 113.

Såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 4 juni hava vi icke kunnat i oförändrat skick godkänna Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 14, 15 och 23 §§ i lagen den 13 juni 1902 angående uppfostran åt vanartade och i sedligt avseende försummade barn utan för vår del antagit i vår skrivelse införd lag i ämnet.

Härjämte hava vi hemställt, att Kungl. Maj:t ville taga i övertägande, huruvida och på vad sätt barnavårdsnämnd, som är missnöjd med beslut av styrelse för skyddshem rörande vanartat barns intagande å hemmet, må medgivas att över beslutet anföra besvär.

§ 114.

Genom avlåtna propositioner nr 175 och 399 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga *dels* genom den förra propositionen därvid fogat förslag till lag om ändrad lydelse av 1, 2, 9 och 37 §§ i lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete, *dels ock* genom den senare propositionen densamma bifogat förslag till lag om ändrad lydelse av 35 § i nämnda lag.

I skrivelse den 13 juni hava vi anmält för Kungl. Maj:t, att vi, som icke kunnat i oförändrat skick godkänna det i propositionen nr 175 innefattade lagförslaget, för vår del antagit lag i det genom propositionen framlagda ämne av lydelse vår skrivelse närmare utvisar, ävensom att vi bifallit det i propositionen nr 399 innefattade lagförslaget.

§ 115.

På sätt inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 11 april hava vi i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om visst undantag från tillämpningen av 21 § lagen den 16 oktober 1914 om tillsyn å fartyg för vår del antagit en i vår skrivelse införd lag i ämnet.

§ 116.

Vi hava i skrivelse till Kungl. Maj:t den 15 april anmält, att vi bifallit Kungl. Maj:ts proposition rörande förslag till lag med vissa bestämmelser om rätt att förfoga över annan tillhöriga fondpapper.

§ 117.

Med bifall till av Kungl. Maj:t därom avlåten proposition hava vi, såsom vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 8 mars utvisar, antagit vid propositionen fogat förslag till lag med särskild bestämmelse att tills vidare gälla i fråga om skydd för vissa främmande patent.

§ 118.

Genom avlåten proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag om ändringar i och tillägg till lagen den 10 juli 1899 om skydd för vissa mönster och modeller.

Med tillkännagivande att denna proposition icke blivit av oss bifallen, hava vi, såsom vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 1 april utvisar, anhållit, att Kungl. Maj:t ville efter förnyad utredning låta utarbeta och för riks-

dagen framlägga förslag till ny lagstiftning om mönsterskydd, byggd på den grundsatsen, att skyddet utsträcker sig att omfatta industrien i allmänhet.

§ 119.

Kungl. Maj:t har uti avlåten proposition föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till lag om rätt till litterära och musikaliska verk, lag om rätt till verk av bildande konst samt lag om rätt till fotografiska bilder.

Vi hava i skrivelse till Kungl. Maj:t den 1 april tillkännagivit, att vi, som icke kunnat i oförändrat skick godkänna de genom propositionen framlagda lagförslagen, i anledning av propositionen för vår del antagit i skrivelsen införda lagar i ämnet.

Därjämte hava vi anhållit, att Kungl. Maj:t

dels måtte taga under överbäggande, i vad mån en särskild lagstiftning om förlagsrätt är av behovet påkallad såsom komplement till lagstiftningen om litterär äganderätt;

dels ock ville efter verkställd utredning taga i förnyat överbäggande, i vad mån och under vilka villkor alster av konsthantverk och konstindustri må kunna beredas skydd enligt lagen om rätt till verk av bildande konst, ävensom för riksdagen framlägga det förslag, vartill överbäggandet givit anledning.

§ 120.

Genom avlåten proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till lag om ändring i vissa delar av vattenlagen, lag om flottning i allmän flottled, lag huru avgöras skall, varest tidigare tillkommen allmän flottled skall jämlikt vattenlagen bibehållas, lag om ändrad lydelse av 19 kap. 15 § strafflagen samt lag om ändrad lydelse av 24 och 36 §§ i förordningen den 16 juni 1875 angående inteckning i fast egendom.

I skrivelse den 16 maj hava vi för Kungl. Maj:t *dels* tillkännagivit, att vi icke kunnat i oförändrat skick godkänna de i förevarande proposition innefattade lagförslagen utan för vår del antagit i vår skrivelse införda lagar i berörda ämnen, *dels ock* anhållit, det täcktes Kungl. Maj:t låta verkställa utredning, huruvida och på vad sätt det genom lagstiftning eller andra åtgärder må möjliggöras att i större omfattning än hittills tillvarata det i de allmänna flottlederna sjunkna virket, samt därefter för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 15 saml. 1 avd. 1 häft.

§ 121.

Sedan Kungl. Maj:t genom avlåten proposition föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till epidemilag, hava vi, såsom vi i skrivelse till Kungl. Maj:t den 17 maj anmält, icke kunnat i oförändrat skick antaga det i propositionen innefattade lagförslaget utan för vår del antagit i vår skrivelse införd lag i ämnet.

§ 122.

Genom avlåten proposition har Kungl. Maj:t dels föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag angående överflyttande på hälsovårdsnämnd av kommunalnämnds åliggande i avseende å allmänna hälsovården, dels ock begärt riksdagens yttrande över vid propositionen fogat förslag till hälsovårdsstadga.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 17 maj hava vi anmält, dels att vi antagit det i propositionen innefattade förslaget i förstnämnda ämne, dels ock, beträffande förslaget till hälsovårdsstadga, att vi avgivit yttrande av den lydelse, vår skrivelse närmare utvisar.

§ 123.

Genom avlåten proposition har Kungl. Maj:t begärt riksdagens yttrande över vid propositionen fogade förslag dels till förordning om ändrad lydelse av §§ 10 och 12 i lasaretsstadgan den 18 oktober 1901, dels ock till förordning om ändrad lydelse av §§ 2 och 3 i sjukstugestadgan den 18 oktober 1901.

Såsom vi i skrivelse den 2 maj anmält för Kungl. Maj:t hava vi icke haft något att erinra mot de föreslagna förordningarna.

§ 124.

Sedan Kungl. Maj:t i till riksdagen avlåten proposition föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag om lindring i de mindre bemedlades kostnader för sinnessjukvård m. m., hava vi på sätt vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 27 mars utvisar bifallit nämnda proposition, dock med den ändring att lagens rubrik skall erhålla den lydelse, vår skrivelse angiver.

§ 125.

Sedan Kungl. Maj:t genom avlåten proposition föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag om anställande av distrikts-

barnmorskor m. m., hava vi, såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 14 mars, icke kunnat i oförändrat skick godkänna det i propositionen innefattade lagförslaget utan för vår del antagit en i vår skrivelse införd lag i ämnet.

§ 126.

Vi hava i skrivelse den 2 maj anmält för Kungl. Maj:t, att vi bifallit Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående upphävande av vissa bestämmelser i legostadgan.

§ 127.

Vi hava bifallit Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 28 juni 1918 med vissa bestämmelser mot oskäligen arrendestegring och till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 28 juni 1918 innefattande tillägg till lagen om nyttjanderätt till fast egendom den 14 juni 1907, vilket vi i skrivelse till Kungl. Maj:t den 17 maj anmält.

§ 128.

Vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag innefattande ändring i 2 kap. 3 § lagen den 14 juni 1907 om nyttjanderätt till fast egendom hava riksdagens kamrar stannat i olika beslut, i följd varav förevarande fråga förfallit, vilket vi i skrivelse den 17 maj tillkännagivit för Kungl. Maj:t.

§ 129.

Såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 17 maj hava vi bifallit Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om inskränkning för viss tid i rätten att överlåta fast egendom.

§ 130.

Kungl. Maj:t har genom avlåten proposition föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område.

Enligt vad vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 30 maj utvisar, har denna proposition icke av oss bifallits.

§ 131.

Vi hava i skrivelse till Kungl. Maj:t den 17 maj anmält, att vi bifallit Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 6 kap. 11 § i lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad.

§ 132.

Kungl. Maj:ts till riksdagen avlätna proposition med förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 31 maj 1918 innefattande särskilda bestämmelser angående rätten till inmutning inom vissa län har blivit av oss bifallen, vilket vi i skrivelse den 2 maj tillkännagivit för Kungl. Maj:t.

§ 133.

Vi hava i skrivelse till Kungl. Maj:t den 29 april anmält, att vi i anledning av inom riksdagen väckt motion anhållit, det täcktes Kungl. Maj:t efter verkställd utredning taga under övervägande möjligheten och lämpligheten av sådant undantag från gällande bestämmelser angående jordavsöndring, att inom Kopparbergs län utsträckt möjlighet beredes att för sammanläggning med fastighet, omfattande otillräcklig inägojord men skog till husbehov, förvärva till annan hemmansdel hörande inägojord.

§ 134.

Såsom vi i skrivelse den 29 april anmält för Kungl. Maj:t, hava vi i anledning av inom riksdagen väckt motion anhållit, det täcktes Kungl. Maj:t efter verkställd utredning taga under övervägande lämpligheten av sådan jämkning i den norrländska ägostyckningslagstiftningen, att säkerhet vinnes för att ägototternas behov av skogsanslag blir tillfredsställande tillgodosett, och att splittring av befintliga besuttna bondejordbruk såväl vid utläggning av jordbruksfastigheter så vitt möjligt förhindras som ock vid styckning för egnahemsanläggningar inskränkes, så långt utan avsevärd olägenhet är möjligt.

§ 135.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 27 mars hava vi anmält, att vi icke kunnat i oförändrat skick godkänna av Kungl. Maj:t i avlåten proposition framlagt förslag till lag angående beredande i vissa fall vid skogsavverkning och kolning av härbärge åt arbetarna m. m., utan att vi i

anledning av samma proposition för vår del antagit en lag i ämnet av den lydelse vår berörda skrivelse utvisar.

§ 136.

Vi hava i skrivelse den 30 maj anmält för Kongl. Maj:t, att vi i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om inskränkning för viss tid i rätten att bortföra stråfoder m. m. för vår del antagit en i vår skrivelse införd lag i ämnet.

§ 137.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 23 maj hava vi anmält, att vi icke kunnat i oförändrat skick godkänna Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om skyldighet i vissa fall att vid flottled anordna härbärgen åt flottningsarbetarna, utan att vi för vår del antagit i vår skrivelse införd lag i ämnet.

§ 138.

Såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 11 februari, hava vi, i anledning av inom riksdagen väckt motion, anhållit, att Kungl. Maj:t ville låta utarbета och för riksdagen framlägga förslag till sådana ändringar i gällande lagbestämmelser, att ett mera betryggande skydd mot skada å hemdjur genom okynneshund beredes.

§ 139.

Vid företagen behandling av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående fortsatt tillämpning av lagen den 30 april 1918 om fastställande av högsta pris å vissa varor under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden m. m. hava vi, som, på sätt vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 15 april utvisar, icke kunnat i oförändrat skick godkänna det i propositionen innefattade lagförslaget, för vår del antagit i vår skrivelse införd lag i ämnet.

§ 140.

Genom avlåten proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 19 juni 1917 med vissa bestämmelser mot oskäligen pris under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 15 april hava vi tillkännagivit, att vi icke kunnat i oförändrat skick godkänna det i propositionen innefattade lagförslaget utan för vår del antagit i skrivelsen införd lag i ämnet.

§ 141.

I avlåten proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 26 april 1918 om förfogande över viss egendom under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden.

Såsom vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 15 april utvisar, hava vi, som icke kunnat i oförändrat skick godkänna det i propositionen innefattade lagförslaget, för vår del antagit i skrivelsen införd lag i ämnet.

§ 142.

Vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m. hava vi, enligt vad vi i skrivelse till Kungl. Maj:t den 15 april anmält, icke kunnat i oförändrat skick godkänna det i propositionen innefattade lagförslaget utan för vår del antagit i vår skrivelse införd lag i ämnet.

§ 143.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 15 april hava vi anmält, att vi vid företagen behandling av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lagar dels angående fortsatt tillämpning av lagen den 28 mars 1917 om förbud i vissa fall mot fortskaffande av gods med svenskt fartyg mellan utrikes orter, dels ock angående fortsatt tillämpning av lagen den 20 juni 1918 om förbud i vissa fall mot fortskaffande av gods med svenskt fartyg mellan svensk och utrikes ort icke kunnat i oförändrat skick godkänna de i propositionen innefattade förslagen utan för vår del antagit i vår skrivelse införda lagar i berörda ämnen.

§ 144.

Genom avlåten proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag angående fortsatt tillämpning av lagen den 28 mars 1917 om förbud i vissa fall mot överlåtelse av

fartyg eller andel däri eller upplåtelse av fartyg, så ock mot förvärv av aktie i aktiebolag, som äger fartyg eller andel däri.

På sätt vi i skrivelse till Kungl. Maj:t den 15 april anmält, hava vi, som icke kunnat i oförändrat skick godkänna det i propositionen innefattade lagförslaget, för vår del antagit i vår skrivelse införd lag i ämnet.

§ 145.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 30 maj hava vi anmält, att vi i anledning av därom avlåten proposition för vår del antagit i propositionen framlagt förslag till lag om tillfälliga åtgärder till förekommande av skövling av skog å fastighet i enskild ägo.

§ 146.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 2 maj hava vi tillkännagivit, att vi bifallit Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 20 juni 1913 angående vård av enskildes skogar på Öland.

§ 147.

Vi hava bifallit Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 och 35 §§ i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet, vilket vi i skrivelse den 30 maj tillkännagivit för Kungl. Maj:t.

§ 148.

Såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 30 maj, hava vi bifallit Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ödebygdsvägar.

§ 149.

Såsom inhämtas av vår skrivelse till Kungl. Maj:t den 9 april, hava vi bifallit Kungl. Maj:ts proposition med förslag till dels förordning om ändrad lydelse av 5, 12 och 23 §§ i stadgan om skjutsväsendet den 22 juni 1911, dels förordning med vissa tillfälliga bestämmelser i fråga om skjutsväsendet.

§ 150.

I överensstämmelse med § 89 regeringsformen hava vi anmält våra önsknningar, hemställanden och förslag genom följande skrivelser:

1:o) *av den 22 mars*, angående beviljande av statsanslag till anordnande av läkaremottagningar i vissa kommuner;

2:o) *av den 24 april*, angående ändring i gällande bestämmelser rörande utlämnande från apotek av viss homöopatisk medicin;

3:o) *av den 29 april*, angående utfärdande av allmänna bestämmelser rörande villkor för erhållande av tillstånd till lastautomobiltrafik;

4:o) *av den 2 maj*, angående utredning om åstadkommande av samverkan mellan stat och kommun för övertagande helt eller delvis av föräldrar nu åliggande skyldighet att för sina barn i folk- och småskolan bekosta erforderlig skolmateriel;

5:o) *av samma dag*, angående åvägabringande av utredning och förslag beträffande statsunderstöd åt den svenska manskörsången;

6:o) *av den 7 maj*, angående åstadkommande av en förbättrad arbetsstatistik;

7:o) *av samma dag*, angående utredning om beredande av tillfälle för gevärhantverkare att befordras till fanjunkare;

8:o) *av samma dag*, angående utfärdande av en förordning innefattande vissa bestämmelser rörande saluförande av tvättmedel;

9:o) *av samma dag*, angående åstadkommande av utredning till förhindrande av spel om penningar eller penningars värde;

10:o) *av den 28 maj*, angående åvägabringande av utredning beträffande åtgärder för skapande av förbättrade kommunikationer med Tärna socken och Vilhelmina sockens fjällbygd;

11:o) *av samma dag*, angående utredning om organiserandet av insamling och utforskning av den svenska allmogekulturen;

12:o) *av den 4 juni*, angående vidtagande av åtgärder för att på bästa sätt främja skolans karaktärsfostrande verksamhet;

13:o) *av den 11 juni*, angående utredning, huruvida och på vad sätt en förbättrad allmän pensionering av sjömän skulle kunna åvägabringas;

14:o) *av samma dag*, angående åvägabringande av utredning och förslag i fråga om inrättande av professurer i nationalekonomi inom filosofiska fakulteterna i Uppsala och Lund; samt

15:o) *av den 18 juni*, angående omarbetning av gällande järnvägs- trafikstadga.

§ 151.

Med anledning av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hava vi, såsom inhämtas av vår skrivelse den 16 januari, jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen utsett särskilda deputerade att med Konungen överlägga om ärenden, dem han prövar böra hemliga hållas.

§ 152.

Sedan en av de män, vilka den 16 januari av oss utsetts till särskilda deputerade att jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen med Konungen överlägga, avlidit, hava vi, såsom inhämtas av vår skrivelse den 17 maj, valt en deputerad i den avlidnes ställe.

§ 153.

Enär fullmäktige i riksbanken med nit och omsorg handhaft sitt uppdrag, hava vi tillerkänt bemälda fullmäktige ansvarsfrihet *dels* för förvaltningen under år 1917 av bankens såväl huvudkontor som samtliga avdelningskontor i orterna, *dels ock* för de beslut och åtgärder, som finnas antecknade i fullmäktiges propokoll från och med den 15 januari 1918 till och med den 9 januari innevarande år.

§ 154.

Då vi funnit fullmäktige i riksgäldskontoret hava med nit och omsorg handhaft sitt uppdrag, hava vi tillerkänt fullmäktige ansvarsfrihet *dels* för den av riksdagens år 1918 församlade revisorer granskade förvaltningen av riksgäldskontoret under år 1917, *dels ock* för alla beslut och åtgärder, som finnas antecknade i fullmäktiges protokoll från och med den 15 januari 1918 till och med 9 januari innevarande år.

§ 155.

I enlighet med §§ 96 och 97 regeringsformen och § 68 riksdagsordningen hava vi kallat revisionssekreteraren m. m. juris kandidaten Berndt Nils Robert Lilienberg att vara riksdagens justitieombudsman samt häradshövdingen m. m. juris kandidaten Nils Wihlborg att i justitieombudsmannens ämbete inträda eller detsamma utöva i de fall, nämnda grundlagar omförmäla.

§ 156.

I enlighet med §§ 96 och 97 regeringsformen samt § 68 riksdagsordningen hava vi kallat hovrättsrådet m. m. juris kandidaten Gustaf Ferdinand Lindstedt att vara riksdagens militieombudsman samt expeditionschefen m. m. Bror Carl Hasselrot att i militieombudsmannens ämbete inträda eller detsamma utöva i de fall nämnda grundlagar omförmåla.

§ 157.

På grund av § 72 regeringsformen samt §§ 71 och 73 riksdagsordningen hava vi valt två fullmäktige i riksbanken samt ordförande och två fullmäktige i riksgäldskontoret ävensom suppleanter för riksdagens samtliga fullmäktige i dessa verk.

§ 158.

Vid en uppkommen ledighet bland de män, som jämlikt § 108 regeringsformen och § 70 riksdagsordningen den 19 april 1918 utsetts att jämte riksdagens justitieombudsman utöva vård över tryckfriheten, hava vi den 4 april i laga ordning utsett redaktören, filosofie licentiaten O. F. von Zweigbergk till kommitterad för tryckfrihetens vård.

§ 159.

Vi hava tillerkänt styrelsen för riksdagsbiblioteket ansvarsfrihet för förvaltningen av nämnda bibliotek under tiden september—december månader år 1918.

Till yttermera visso, att vi allt detta, som här förut skrivet står, sålunda beslutit, vidtagit och beviljat, hava vi, svenska folkets valda ombud, velat med våra namns underskrivande sådant styrka och bekräfta, vilket skedde i Stockholm den tjugonde dagen i juni månad året efter Kristi börd det nittonhundrade och på det nittonde.

Första kammaren:

HUGO HAMILTON

Talman.

Herm. Lamm
v. Talman. Stockholms stad.K. A. Wallenberg
Stockholms stad.Ernst Trygger
Stockholms stad.Ernst Klefbeck
Stockholms stad.Johan Östberg
Stockholms stad.K. Langenskiöld
Stockholms stad.Charles Lindley
Stockholms stad.Hjalmar von Sydow
Stockholms stad.Fredrik Ström
Stockholms stad.J. W. Broman
Stockholms stad.G. Lagerbjelke
Stockholms län.Fr. Fant
Stockholms län.Emil Vasseur
Stockholms län.Ernst Söderberg
Stockholms län.Jacob T. Larsson
Stockholms län.Th. Borell
Stockholms län.O. M. Strömberg
Uppsala län.H. Wachtmeister
Uppsala län.Nils Alexanderson
Uppsala län.Ernst Lindblad
Södermanlands län.C. E. Svensson
Södermanlands län.Axel Modig
Södermanlands län.Aug. Stålberg
Södermanlands län.A. Åkerman
Södermanlands län.Philip Klingspor
Östergötlands län.Johan Beck-Friis
Östergötlands län.Gunnar Ekelund
Östergötlands län.Herman Fleming
Östergötlands län.Fr. Berglund
Östergötlands län.Bror Kjellgren
Östergötlands län.J. A. Hedenström
Östergötlands län.Carl Swartz
Norrköpings stad.C. H. v. Mentzer
Jönköpings län.

Jönköpings län.

J. W. Spens
Jönköpings län.K. J. Gustafsson
Jönköpings län.

S. M. Petterson
Jönköpings län.

K. J. Ekman
Jönköpings län.

Aaby Ericsson
Kronobergs län.

Alexis Hammarström
Kronobergs län.

August Ljunggren
Kronobergs län.

Axel Rooth
Kronobergs län.

Adolf Roos
Kronobergs län.

Edv. Fleetwood
Kalmar län, norra delen.

Gust. Gustafsson
Kalmar län, norra delen.

Joh. Jeansson
Kalmar län, södra delen.

Carl Boberg
Kalmar län, södra delen.

A. E. Schyler
Kalmar län, södra delen.

Karl Stenström
Kalmar län, södra delen.

P. A. Forssman
Gottlands län.

A. Wachtmeister
Blekinge län.

J. Ingmansson
Blekinge län.

Hans Ericson
Blekinge län.

Axel Tengvall
Blekinge län.

Joh. Nilsson
Kristianstads län.

Gust. Eliasson
Kristianstads län.

Adolf Dahl
Kristianstads län.

J. A. Åkesson
Kristianstads län.

Nils Åkesson
Kristianstads län.

Kristianstads län.

K. v. Geijer
Malmöhus län.

Helge Bäckström
Malmöhus län.

Bror Petrén
Malmöhus län.

F. E. Neess
Malmöhus län.

J. P. Jespersen
Malmöhus län.

Olof Olsson
Malmöhus län.

Jöns Pålsson
Malmöhus län.

Nils Ant. Nilsson
Malmöhus län.

Wilh. Westrup
Malmöhus län.

J. Nyberg
Malmöhus län.

A. Antonsson
Malmö stad.

Nils Persson
Malmö stad.

Ivar Öhman
Malmö stad.

J. S. Almer
Hallands län.

J. B. Johansson
Hallands län.

Richard Hermelin
Hallands län.

J. A. Johanson
Hallands län.

M. Lyckholm
Göteborgs och Bohus län.

Eric Hallin
Göteborgs och Bohus län.

Sixten Neiglick
Göteborgs och Bohus län.

H. Wrangel
Göteborgs och Bohus län.

Ludvig Widell
Göteborgs och Bohus län.

Gustaf Boman
Göteborgs stad.

A. C. Lindblad
Göteborgs stad.

Oskar Nylander
Älvsborgs län.

Th. Köhlin
Älvsborgs län.

Gust. Barthelson
Skaraborgs län.

Ernst Hedenstierna
Skaraborgs län.

Mauritz Hellberg
Värmlands län.

Joh. Carlsson
Värmlands län.

J. Bergman
Värmlands län.

Ad. Lindgren
Örebro län.

Axel Vindahl
Örebro län.

Adam Hult
Västmanlands län.

Alfred Petré
Kopparbergs län.

Erik Dalberg
Kopparbergs län.

Edv. Alkman
Göteborgs och Bohus län.

Aug. Lillienau
Göteborgs stad.

Älvsborgs län.

Älvsborgs län.

Hj. Hulting
Älvsborgs län.

August Bellinder
Skaraborgs län.

Edw. Larson
Skaraborgs län.

Gustaf Uggl
Värmlands län.

Åke Ingeström
Värmlands län.

H. Hegardt
Örebro län.

Anders Örne
Örebro län.

Sam. Clason
Västmanlands län.

Alexander Hamilton
Västmanlands län.

F. Holmquist
Kopparbergs län.

And. Pers
Kopparbergs län.

Otto Mannheimer
Göteborgs stad.

Hjalmar Wijk
Göteborgs stad.

O. Silfverschiöld
Älvsborgs län.

C. Magnusson
Älvsborgs län.

Gustaf Kobb
Älvsborgs län.

Wilhelm Gullberg
Skaraborgs län.

Ernst Lundell
Skaraborgs län.

K. A. Nilson
Värmlands län.

G. Gerhard Magnusson
Värmlands län.

Oscar Olsson
Örebro län.

G. H. von Koch
Örebro län.

Västmanlands län.

L. E. Gezelius
Kopparbergs län.

Ollas A. Ericsson
Kopparbergs län.

C. G. T. Wickman
Gävleborgs län.

Gävleborgs län.	Carl Ekman Gävleborgs län.	C. Erik Lindström Gävleborgs län.
Erik Jonsson Gävleborgs län.	V. Tham Gävleborgs län.	S. H. Kvarnzelius Västernorrlands län.
J. G. Walles Västernorrlands län.	Västernorrlands län.	Henric Öhngren Västernorrlands län.
Fritz Kaijser Västernorrlands län.	E. A. Enhörning Västernorrlands län.	Janne Schmidt Västernorrlands län.
P. O. Welander Jämtlands län.	A. O. Frändén Jämtlands län.	C. J. v. Essen Jämtlands län.
Västerbottens län.	Gustav Rosén Västerbottens län.	Emil Lagerkvist Västerbottens län.
J. A. Stenberg Västerbottens län.	O. Bergqvist Norrbottens län.	C. I. Asplund Norrbottens län.
	Paul Hellström Norrbottens län.	Axel E. Fagerlin Norrbottens län.

Andra kammaren:

HERM. LINDQVIST
Talman.

Raoul Hamilton v. Talman. Kristianstads län. Sydöstra valkretsen.	Stockholms stad.	Arvid Lindman Stockholms stad.
Stockholms stad.	Stockholms stad.	Erik Palmstierna Stockholms stad.
Stockholms stad.	Sven Lübeck Stockholms stad.	Stockholms stad.
Ernst Andersson Stockholms stad.	Oskar Hagman Stockholms stad.	Ernst Eriksson Stockholms stad.

Gustav Möller Stockholms stad.	P. Albin Hansson Stockholms stad.	Erik Nylander Stockholms stad.
Arne Forssell Stockholms stad.	Jakob Pettersson Stockholms län. Södra valkretsen.	G. W. Källman Stockholms län. Södra valkretsen.
Ax. Sundling Stockholms län. Södra valkretsen.	S. J. Karlsson Stockholms län. Södra valkretsen.	K. J. Söderberg Stockholms län. Södra valkretsen.
Martin Andersson Stockholms län. Södra valkretsen.	Per Henning Sjöblom Stockholms län. Norra valkretsen.	
K. Verner Karlsson Stockholms län. Norra valkretsen.	K. A. Borg Uppsala län.	Uppsala län.
Walter Kant Uppsala län.	Uppsala län.	Uppsala län.
J. A. Hellberg Södermanlands län. Norra valkretsen.	L. Aug. Schill Södermanlands län. Norra valkretsen.	Södermanlands län. Norra valkretsen.
C. J. Johansson Södermanlands län. Södra valkretsen.	A. J. Bårg Södermanlands län. Södra valkretsen.	Gustaf Olsson Södermanlands län. Södra valkretsen.
Algot Jungnell Södermanlands län. Södra valkretsen.	Carl Sjögren Östergötlands län. Norra valkretsen.	Gustaf Johansson Östergötlands län. Norra valkretsen.
C. J. Johansson Östergötlands län. Norra valkretsen.	Karl Andersson Östergötlands län. Norra valkretsen.	C. G. Hammarskjöld Östergötlands län. Norrköpings— Linköpings valkrets.
Ivar Swartling Östergötlands län. Norrköpings— Linköpings valkrets.	Östergötlands län. Norrköpings— Linköpings valkrets.	David Pettersson Östergötlands län. Södra valkretsen.
K. A. Westman Östergötlands län. Södra valkretsen.	Östergötlands län. Södra valkretsen.	Gottfrid Karlsson Östergötlands län. Södra valkretsen.
Edvin Johanson Östergötlands län. Södra valkretsen.	J. A. Jonsson Jönköpings län. Östra valkretsen.	Oscar Ericson Jönköpings län. Östra valkretsen.
S. P. Svanberg Jönköpings län. Östra valkretsen.	Oscar Carlström Jönköpings län. Östra valkretsen.	E. Räf Jönköpings län. Västra valkretsen.
Bernhard Nilsson Jönköpings län. Västra valkretsen.	C. O. Johanson Jönköpings län. Västra valkretsen.	Jönköpings län. Västra valkretsen.

Erik Fast
Jönköpings län. Västra valkretsen.

Joh. G. Svensson
Kronobergs län. Östra valkretsen.

Axel Lindqvist
Kronobergs län. Östra valkretsen.

M. Svensson
Kronobergs län. Östra valkretsen.

Frans Berggren
Kronobergs län. Östra valkretsen.

E. O. Magnusson
Kronobergs län. Västra valkretsen.

Reinh. Eliasson
Kronobergs län. Västra valkretsen.

Henning Leo
Kronobergs län. Västra valkretsen.

Axel Rune
Kalmar län. Norra valkretsen.

A. V. Isaksson
Kalmar län. Norra valkretsen.

Sig. A. Carlsson
Kalmar län. Norra valkretsen.

Alfr. Werner
Kalmar län. Norra valkretsen.

Pehr Aug. Andersson
Kalmar län. Södra valkretsen.

Karl Magnusson
Kalmar län. Södra valkretsen.

Enok Runefors
Kalmar län. Södra valkretsen.

Axel Bökelund
Kalmar län. Södra valkretsen.

David Norman
Kalmar län. Södra valkretsen.

K. J. Larsson
Gottlands län.

Karl Kahlström
Gottlands län.

E. Moberger
Gottlands län.

John Jönsson
Blekinge län.

Axel E. Lindvall
Blekinge län.

Ulrik Leander
Blekinge län.

A. H. Hansson
Blekinge län.

Carl Vilh. Carlson
Blekinge län.

Ola Jeppsson
Blekinge län.

P. Nilsson
Kristianstads län. Nordvästra
valkretsen.

Sv. Bengtsson
Kristianstads län. Nordvästra
valkretsen.

John Erlansson
Kristianstads län. Nordvästra
valkretsen.

Lars Borggren
Kristianstads län. Nordvästra
valkretsen.

L. A. Björklund
Kristianstads län. Nordvästra
valkretsen.

Gust. Nilsson
Kristianstads län. Sydöstra val-
kretsen.

Swen Jönsson
Kristianstads län. Sydöstra val-
kretsen.

Swen Persson
Kristianstads län. Sydöstra val-
kretsen.

Olof Nilsson
Malmöhus län. Norra valkretsen.

Martin Holmström
Malmöhus län. Norra valkretsen.

Olof Olsson
Malmöhus län. Norra valkretsen.

Aug. Nilsson
Malmöhus län. Mellersta valkretsen.

Jöns Jönsson
Malmöhus län. Mellersta valkretsen.

Johan Jönsson
Malmöhus län. Mellersta valkretsen.

Malmöhus län. Mellersta valkretsen.

Malmöhus län. Södra valkretsen.

Axel Pehrsson Malmöhus län. Södra valkretsen.	Per Edvin Sköld Malmöhus län. Södra valkretsen.	Malmöhus län. Södra valkretsen.
O. H. Waldén Hälsingborg, Landskrona och Lund.	Malte Sommelius Hälsingborg, Landskrona och Lund.	Martin Chr. Jensen Hälsingborg, Landskrona och Lnd.
Värner Rydén Malmö stad.	Malmö stad.	Carl Lovén Malmö stad.
Joh. Nilsson Malmö stad.	A. Henrikson Hallands län.	Carl O. Strid Hallands län.
P. J. Persson Hallands län.	Anders Elisson Hallands län.	Carl Hederstierna Hallands län.
Anders Johansson Hallands län.	Göteborgs och Bohus län. Södra valkretsen.	G. W. Hansson Göteborgs och Bohus län. Södra valkretsen.
Cornelius Olsson Göteborgs och Bohus län. Södra valkretsen.	Bernhard Olsson Göteborgs och Bohus län. Södra valkretsen.	K. A. Andersson Göteborgs och Bohus län. Södra valkretsen.
B. Corneliusson Göteborgs och Bohus län. Norra valkretsen.	Oscar Osberg Göteborgs och Bohus län. Norra valkretsen.	Axel Ljungberg Göteborgs och Bohus län. Norra valkretsen.
Oscar N. Olsson Göteborgs och Bohus län. Norra valkretsen.	Erik Röing Göteborgs stad.	Emil Kristensson Göteborgs stad.
Edvard Lithander Göteborgs stad.	Alex. Thore Göteborgs stad.	Wilhelm Björck Göteborgs stad.
Algot Sjöström Göteborgs stad.	Julius Hedvall Göteborgs stad.	Axel von Sneidern Älvsborgs län. Norra valkretsen.
Harald Hallén Älvsborgs län. Norra valkretsen.	Arthur Gustafson Älvsborgs län. Norra valkretsen.	S. Welin Älvsborgs län. Mellersta valkretsen.
A. L. Johansson Älvsborgs län. Mellersta valkretsen.	A. Danielsson Älvsborgs län. Mellersta valkretsen.	And. Karlsson Älvsborgs län. Mellersta valkretsen.
Axel Vennersten Älvsborgs län. Södra valkretsen.	C. Edor Anderson Älvsborgs län. Södra valkretsen.	Artur Ryberg Älvsborgs län. Södra valkretsen.

S. E. Ljungkvist Älvsborgs län. Södra valkretsen.	S. A. Larsson Älvsborgs län. Södra valkretsen.	J. W. Billqvist Skaraborgs län. Norra valkretsen.
C. Johanson Skaraborgs län. Norra valkretsen.	Karl Magnusson Skaraborgs län. Norra valkretsen.	P. Aug. Månsson Skaraborgs län. Norra valkretsen.
Carl O. Vahlstedt Skaraborgs län. Norra valkretsen.	Oscar Bogren Skaraborgs län. Södra valkretsen.	K. M. Andersson Skaraborgs län. Södra valkretsen.
Emil Bengtsson Skaraborgs län. Södra valkretsen.	Helge Bäcklund Skaraborgs län. Södra valkretsen.	Gustav Johanson Skaraborgs län. Södra valkretsen.
Alfred Persson Värmlands län. Norra valkretsen.	Joh:s Hedström Värmlands län. Norra valkretsen.	Emil Andersson Värmlands län. Norra valkretsen.
Carl Jansson Värmlands län. Östra valkretsen.	L. J. Carlsson Värmlands län. Östra valkretsen.	Gustaf Strömberg Värmlands län. Östra valkretsen.
Lars Gustaf Larsson Värmlands län. Östra valkretsen.	Nils Svensson Värmlands län. Västra valkretsen.	J. P. Igel Värmlands län. Västra valkretsen.
G. Flognfält Värmlands län. Västra valkretsen.	Albert Mossberg Värmlands län. Västra valkretsen.	A. P. Gustafsson Örebro län. Norra valkretsen.
E. A. Nilson Örebro län. Norra valkretsen.	Anders Anderson Örebro län. Norra valkretsen.	Olof Nilsson Örebro län. Norra valkretsen.
K. A. Sandberg Örebro län. Norra valkretsen.	Edv. Uddenberg Örebro län. Södra valkretsen.	E. L. M. Hedin Örebro län. Södra valkretsen.
P. Ödström Örebro län. Södra valkretsen.	Carl A. Molin Örebro län. Södra valkretsen.	Viktor Larsson Västmanlands län. Östra valkretsen.
J. A. Ander Västmanlands län. Östra valkretsen.	O. L. Johansson Västmanlands län. Östra valkretsen.	Adolf Janson Västmanlands län. Västra valkretsen.
C. J. Ericsson Västmanlands län. Västra valkretsen.	Albert Zander Västmanlands län. Västra valkretsen.	Axel Gylfe Kopparbergs län. Östra valkretsen.
C. R. Jansson Kopparbergs län. Östra valkretsen.	Kopparbergs län. Östra valkretsen.	Bernh. Eriksson Kopparbergs län. Västra valkretsen.
L. J. Hagman Kopparbergs län. Västra valkretsen.	Kopparbergs län. Västra valkretsen.	Fredr. O. Aarnseth Kopparbergs län. Västra valkretsen.

H. Hansson Kopparbergs län. Norra valkretsen.	A. Olsson Kopparbergs län. Norra valkretsen.	L. Alvin Kopparbergs län. Norra valkretsen.
Ol. Olsson Gävleborgs län. Gästriklands valkrets.	Fabian Månsson Gävleborgs län. Gästriklands valkrets.	A. J. Andersson Gävleborgs län. Gästriklands valkrets.
K. J. Karlsson Gävleborgs län. Gästriklands valkrets.	Ernst Lindley Gävleborgs län. Hälsinglands södra valkrets.	Aug. Sävström Gävleborgs län. Hälsinglands södra valkrets.
J. N. Svedberg Gävleborgs län. Hälsinglands södra valkrets.	Per Norin Gävleborgs län. Hälsinglands norra valkrets.	O. W. Edbom Gävleborgs län. Hälsinglands norra valkrets.
Gävleborgs län. Hälsinglands norra valkrets.	Rob. Karlsson Västernorrlands län. Medelpads valkrets.	Verner Hedlund Västernorrlands län. Medelpads valkrets.
P. J. Edberg Västernorrlands län. Medelpads valkrets.	N. E. Smedberg Västernorrlands län. Medelpads valkrets.	C. O. Johansson Västernorrlands län. Ångermanlands södra valkrets.
Ivar Vennerström Västernorrlands län. Ångermanlands södra valkrets.	P. Lidström Västernorrlands län. Ångermanlands södra valkrets.	Sten Berglund Västernorrlands län. Ångermanlands södra valkrets.
C. J. Öberg Västernorrlands län. Ångermanlands norra valkrets.	Emil Molin i Dombäcksmark Västernorrlands län. Ångermanlands norra valkrets.	Petr. Bergström i Bäckland Västernorrlands län. Ångermanlands norra valkrets.
Ing. Bergman Jämtlands län. Södra valkretsen.	Christian Ericson Jämtlands län. Södra valkretsen.	P. S. Hedlund Jämtlands län. Södra valkretsen.
Johan Olofsson Jämtlands län. Norra valkretsen.	N. O. Olsson Jämtlands län. Norra valkretsen.	D. Viklund Jämtlands län. Norra valkretsen.
Ad. Wiklund Västerbottens län. Södra valkretsen.	W. Bäckström Västerbottens län. Södra valkretsen.	J. Rehn Västerbottens län. Södra valkretsen.
W. Bäckström Västerbottens län. Södra valkretsen.	Olof Jonsson Västerbottens län. Norra valkretsen.	Ant. Wikström Västerbottens län. Norra valkretsen.
Ludwig Brännström Västerbottens län. Norra valkretsen.	Linus Lundström Norrbottens län. Södra valkretsen.	Ernst Hage Norrbottens län. Södra valkretsen.
N. E. Nilsson Norrbottens län. Södra valkretsen.	P. Alb. Bäckman Norrbottens län. Norra valkretsen.	K. Bergström Norrbottens län. Norra valkretsen.
	Norrbottens län. Norra valkretsen.	

INNEHÅLL.

	Sid.		Sid.
Ingressen	1	överlåtelse av akta makes kommunala rösträtt å den andra maken	15
<i>Konstitutionsutskottet.</i>			
§ 1. Ang. vilande förslag till ändringar i grundlagarna	1	§ 13. Ang. förslag till lag med vissa föreskrifter i fråga om val under våren 1919 av kommunal-, municipal- och stadsfullmäktige samt av landstingsmän	15
§ 2. Ang. förslag till ändrad lydelse av §§ 12, 54 och 105 regeringsformen, §§ 38, 50, 55, 56 och 74 riksdagsordningen samt § 2 mom. 4 tryckfrihetsförordningen	4	§ 14. Ang. ifrågasatta ändringar av förordningen om kommunalstyrelse på landet	15
§ 3. Ang. förslag till ändrad lydelse av §§ 15 och 106 regeringsformen samt § 38 mom. 2 riksdagsordningen	8	§ 15. Ang. förslag till lag om ändrad lydelse av §§ 54 och 56 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862	16
§ 4. Ang. förslag till ändrad lydelse av § 17 mom. 1 riksdagsordningen	10	§ 16. Ang. lag om anstånd i visst fall med upprättande av kommunal röstlängd	16
§ 5. Ang. ändrad lydelse av § 21 riksdagsordningen	10	§ 17. Ang. dels lag om ordning och villkor för ändring i kommunal och ecklesiastik indelning m. m., dels lag om ändrad lydelse av §§ 1, 8, 11, 21, 23 och 35 i förordningen den 21 mars 1862 om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd	16
§ 6. Ang. förslag till ändrad lydelse av §§ 60, 65 och 75 riksdagsordningen	11	§ 18. Ang. lag om ändrad lydelse av § 4 i förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863	16
§ 7. Ang. förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen	11	§ 19. Ang. lag om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen om landsting den 21 mars 1862	17
§ 8. Ang. förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen	12	§ 20. Ang. lag om statsdepartementen	17
§ 9. Ang. förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen	13	§ 21. Rörande lag angående ändrad lydelse av 2 § 8:o) och 17:o) i lagen den 28 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt	17
§ 10. Ang. förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § och 18 § 11, 42, 55 och 56 punkterna i lagen om val till riksdagen den 26 maj 1909	15		
§ 11. Ang. lag om ändrad lydelse av §§ 66 och 68 i lagen om val till riksdagen	15		
§ 12. Ang. förslag till lag om fortsatt tillämpning under år 1920 av bestämmelser om			

Sid.	Sid.
§ 22. Ang. förslag till förordning om rätt för kommun att upptaga särskild avgift vid vissa offentliga nöjestillställningar . . . 17	§ 36. Ang. förslag till lag om befrielse för vissa värnpliktiga att fullgöra reservtruppövning 25
<i>Första särskilda utskottet.</i>	<i>Sammansatta stats- och jordbruksutskottet.</i>
§ 23. Ang. dels förslag till ändrad lydelse av §§ 6, 7, 9, 16, 19, 21 och 24 riksdagsordningen och till övergångsstadgande däri, dels förslag till lag om val till riksdagen m. m. 17	§ 37. Ang. utvidgning och förbättring av Grytans artilleriskjutfält 25
<i>Andra särskilda utskottet.</i>	<i>Statsutskottet.</i>
§ 24. Ang. förslag till lag om arbetstidens begränsning 23	§ 38. Ang. kreditivsummorna 25
§ 25. Ang. anslag till arbetsrådet m. m. . . . 23	§ 39. Ang. ställande till Kungl. Maj:ts förfogande av medel att i fall av behov tagas i anspråk å tid, då till följd av riksdagens fortvaro de i 63 § regeringsformen omförmälda kreditiv icke få lyftas 26
§ 26. Ang. förslag till lag om arbetstiden å svenska fartyg 23	§ 40. I avseende å statsregleringen och rörande med statsverket gemenskap ägande ämnen 26
§ 27. Ang. förslag till lag om begränsning av tiden för idkande av handel och viss annan rörelse 24	§ 41. Ang. statsregleringen 43
§ 28. Ang. förslag till lag om begränsning av tiden för bageri- och konditoriarbete . . . 24	§ 42. Ang. dispositionen av besparingarna å huvudtitlarna 45
§ 29. Ang. lag om ändrad lydelse av 7 kap. 3 § strafflagen 24	<i>Bevillningsutskottet.</i>
<i>Sammansatta stats- och första lagutskottet.</i>	§ 43. Ang. ändring i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 om inkomst- och förmögenhetsskatt 46
§ 30. Rörande lag angående inkallande av värnpliktiga för fullgörande av viss tjänstgöring utom landets gränser 24	§ 44. Ang. förordning om särskilda avdrag vid 1920 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt 46
§ 31. Ang. anvisande av anslag å tilläggsstat för år 1919 under tredje huvudtiteln för bestridande av kostnader för utgörande av vissa demoleringsarbeten å Åland . . 24	§ 45. Ang. förslag till förordning om vissa ändringar i förordningen den 28 oktober 1910 angående bevillning av fast egendom samt av inkomst 46
<i>Sammansatta stats- och bankoutskottet.</i>	§ 46. Ang. ändrade föreskrifter i fråga om den ort, där vinst genom försäljning av fastighet skall taxeras till bevillning . . . 47
§ 32. Ang. personlig professor åt observator E. H. von Zeipel 24	§ 47. Ang. ändring i visst hänseende av de vid förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt fogade särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen m. m. . . . 47
<i>Sammansatta stats- och första lagutskottet.</i>	§ 48. Rörande förordning angående särskilda bestämmelser om tiden för förvarande av vissa till ledning för taxering avgivna deklARATIONER 47
§ 33. Ang. förslag till lag om ändrad utbildningstid för vissa värnpliktiga av 1919 års klass m. m. 25	§ 49. Ang. dels förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och för-
§ 34. Ang. lag om överföring till hären av vissa marinen tilldelade värnpliktiga av 1919 års klass 25	
§ 35. Rörande förslag till lag angående befrielse för värnpliktiga av 1918 års klass från fullgörande av viss värnpliktstjänstgöring i fredstid m. m. 25	

	Sid.		Sid.
farandet vid taxering, dels ock förslag till förordning om ändrad lydelse av § 1 mom. 1, § 6 mom. 1 och § 8 mom. 1 i förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrivning m. m.	47	§ 62. Ang. införselmonopol å socker	51
§ 50. Rörande förslag angående ändrade grunder för beskattning av kooperativa föreningar	49	§ 63. Ang. förordning om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker m. m.	51
§ 51. Ang. förslag till förordning om uppskattning av mark i och för framdeles skeende taxering till jordvärde- eller jordrättestegringskatt m. m.	49	§ 64. Ang. viss nedsättning av sockerskatten	51
§ 52. Rörande förordning angående rätt till ränta vid restitution av utskylder m. m.	49	§ 65. Ang. ifrågasatt medgivande i visst avseende rörande utförsel till Finland av viss mängd affinerat socker	52
§ 53. Ang. förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 och 3 §§ i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften	49	§ 66. Ang. restitution i vissa fall av erlagda tobakslicensavgifter	52
§ 54. Rörande förordning om vissa ändringar i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften	49	§ 67. Ang. förordning om visst undantag från tillämpningen av stadgandet i 13 § 4 mom. i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin m. m.	52
§ 55. Ang. förordning om vissa ändringar i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften	49	§ 68. Ang. förordning om ändrad lydelse av 30, 31, 35 och 39 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin m. m.	52
§ 56. Rörande förordning om ändrad lydelse av 3 § 1 mom. i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper	49	§ 69. Rörande förordning om visst undantag från bestämmelserna i 2 § förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin	52
§ 57. Ang. förordning om utgörande av en särskild stämpelavgift i vissa fall vid köp, byte eller införsel till riket av pärlor med flera lyxvaror	50	§ 70. Ang. förslag till förordning angående försäljning för vissa ändamål av odenaturerad sprit, framställd ur avfallslut vid sulficellulosatillverkning m. m.	53
§ 58. Ang. höjning av stämpelavgiften för spelkort	50	§ 71. Ang. förslag till förordning om spritdrycksaccis m. m.	53
§ 59. Ang. förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 30 juni 1916 om krigskonjunkturskatt	50	§ 72. Rörande förslag till förordning angående försäljning av pilsnerdricka m. m.	53
§ 60. Ang. förordning om rätt för Konungen att i visst fall åsätta särskild tullavgift	50	§ 73. Ang. tillfällig höjning av postavgifterna m. m.	54
§ 61. Rörande förordning om ändrad lydelse av §§ 3, 7 och 12 i förordningen den 13 december 1912 angående tullrestitution i vissa fall vid återutförsel av utländsk vara	50	§ 74. Ang. beräkning av bevilningarna för år 1920	54
		§ 75. Ang. beräkning av vissa bevilningar å tilläggsstat för år 1919	55
		§ 76. Rörande förordning angående ändrad lydelse av 19 § i förordningen den 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva	55
		§ 77. Ang. förslag till dels förordning om statsverkets kapitalökningsfond, dels ock förordning om ändrad lydelse av 42 § i	

	Sid.		Sid.
		förordningen den 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva	55
§ 78.		Ang. förordning om undantag från tillämpningen av förordningen den 25 juli 1912 angående särskild skatt å majs, utländsk potatis samt maniokarot och andra väsentligen lika stärkelsrika, tullfria utländska ämnen, använda vid tillverkning av stärkelse	56
§ 79.		Ang. förordningar om ändrad lydelse av §§ 16, 17, 18 och 20 i förordningen om frihamn den 15 november 1907 samt om ändrad lydelse av § 19 mom. 1 i förordningen om frilager den 20 december 1912	56
§ 80.		Rörande förslag till förordning om ändrad lydelse av § 1 moment 2 i förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrivning	56
		<i>Bankoutskottet.</i>	
§ 81.		Ang. utbetalning av de riksdags- och revisionskostnader, som utgå enligt riksstaten och riksgäldskontorets reglemente	56
§ 82.		Ang. bestridande av på riksdagens beslut grundade riksdagskostnader samt sådana av riksdag föranledda utgifter, som av Kungl. Maj:t förskottsvis anvisats till utbetalning å statskontoret	56
§ 83.		Ang. sättet för betalning av räntor å statsskulden m. m. och avbetalning å statsskulden	57
§ 84.		Ang. av riksdagen beslutade, i tilläggsstaten för år 1819 och riksstaten för år 1920 uppförda samt till utbetalning å riksgäldskontoret anvisade anslag till utgifter att täckas av lånemedel	57
§ 85.		Ang. sättet för gäldandet av å riksgäldskontoret anvisade utgifter att täckas av lånemedel	57
§ 86.		Ang. anslaget till allmänna järnvägslänefonden och fonden för hibonor i västra delarna av riket	57
§ 87.		Rörande lag angående rätt för Konungen att i vissa fall inställa tillämpningen av	
		10 § andra stycket i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 och av § 9 i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873	58
§ 88.		Ang. förslag om ändrad lydelse av 13 och 25 §§ i lagen den 12 maj 1897 för Sveriges riksbank	58
§ 89.		Ang. ökning av riksbankens sedelutgivningsrätt	58
§ 90.		Rörande förslag till lag angående rätt för Konungen att i vissa fall medgiva riksbanken viss ökad sedelutgivningsrätt	58
§ 91.		Angående bankovinsten	59
§ 92.		Ang. förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse	59
§ 93.		Ang. lag om ändrad lydelse av 235 § i lagen om bankrörelse den 22 juni 1911	59
§ 94.		Ang. lag om visst undantag från tillämpningen av 49 § 1 mom. och 165 § 1 mom. lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse	59
§ 95.		Ang. lag innefattande tillfälligt undantag från gällande inskränkningar i rätten att använda sparbanks vinst	59
§ 96.		Ang. förslag till lag om fondkommissionsrörelse och fondbörsverksamhet samt till lag om ändring i lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse	59
§ 97.		Rörande lag om ändrad lydelse av 3, 4, 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänstnehavares rätt till pension m. m.	60
		<i>Första lagutskottet.</i>	
§ 98.		Ang. godkännande av en mellan Sverige och Norge avslutad konvention rörande flyttlapparnas rätt till renbetning	60
§ 99.		Ang. lag innefattande bestämmelser i anledning av konventionen den 5 februari 1919 mellan Sverige och Norge angående flyttlapparnas rätt till renbetning	60
§ 100.		Ang. lag om ändrad lydelse av § 19 mom. 1 värnpliktslagen den 17 september 1914	60

	Sid.		Sid.
§ 101. Ang. förslag till lag angående tillägg till § 27 mom. 4 värnpliktslagen den 17 september 1914	60	§ 116. Ang. lag med vissa bestämmelser om rätt att förfoga över annan tillhöriga fondpapper	64
§ 102. Ang. lag innefattande ändring i 2 kap. 3 § kyrkolagen	61	§ 117. Ang. lag med särskild bestämmelse att tills vidare gälla i fråga om skydd för vissa främmande patent	64
§ 103. Rörande utredning för vidtagande av vissa ändringar i lagen angående tillsättning av prästerliga tjänster	61	§ 118. Ang. utredning för utarbetande av förslag till ny lagstiftning om mönsterskydd	64
§ 104. Ang. förslag till ändrad lydelse av 10 § i lagen om reglering av prästerskapets avlöning den 9 december 1910	61	§ 119. Ang. förslag till lag om rätt till litterära och musikaliska verk, lag om rätt till verk av bildande konst samt lag om rätt till fotografiska bilder	65
§ 105. Ang. förslag till lag med vissa ändrade bestämmelser mot oskäligen hyresstegring m. m.	61	<i>Andra lagutskottet.</i>	
§ 106. Ang. förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § utsökningslagen	61	§ 120. Ang. förslag till lag om ändring i vissa delar av vattenlagen m. m.	65
§ 107. Ang. förslag till lag om ändrad lydelse av 65 och 67 §§ utsökningslagen och lag om ändrad lydelse av 30 § konkurslagen	61	§ 121. Ang. förslag till epidemilag	66
§ 108. Ang. förslag till lag om fri rättegång m. m.	62	§ 122. Ang. förslag till hälsovårdsstadga m. m.	66
§ 109. Ang. förslag till lag om ändrad lydelse av 16 kap. 10 § och 25 kap. 5 § rättegångsbalken	62	§ 123. Ang. förslag till dels förordning om ändrad lydelse av §§ 10 och 12 i lasarettstadgan den 18 oktober 1901, dels ock förordning om ändrad lydelse av §§ 2 och 3 i sjukstugestadgan den 18 oktober 1901	66
§ 110. Rörande förslag till lag angående förordnande av rättegångsbiträde åt häktad m. m.	62	§ 124. Ang. lag om lindring i de mindre bemädlades kostnader för vård av sinnessjuka, sinnesslöa och fallandesjuka	66
§ 111. Ang. förslag till lag om ändring i lagen om skiljemän den 28 oktober 1887	63	§ 125. Ang. förslag till lag om anställande av distriktsbarnmorskor m. m.	66
§ 112. Ang. förslag till lag med vissa bestämmelser mot illojal konkurrens m. m.	63	§ 126. Rörande lag angående upphävande av vissa bestämmelser i legostadgan	67
§ 113. Ang. förslag till lag om ändrad lydelse av 14, 15 och 23 §§ i lagen den 13 juni 1902 angående uppfostran åt vanartade och i sedligt avseende försummade barn	63	§ 127. Ang. lag om fortsatt tillämpning av lagen den 28 juni 1918 med vissa bestämmelser mot oskäligen arrendestegring m. m.	67
§ 114. Ang. dels förslag till lag om ändrad lydelse av 1, 2, 9 och 37 §§ i lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete, dels ock lag om ändrad lydelse av 35 § i nyssnämnda lag	64	§ 128. Ang. förslag till lag innefattande ändring i 2 kap. 3 § i lagen den 14 juni 1907 om nyttjanderätt till fast egendom	67
§ 115. Ang. förslag till lag om visst undantag från tillämpningen av 21 § i lagen den 16 oktober 1914 om tillsyn å fartyg	64	§ 129. Ang. lag om inskränkning för viss tid i rätten att överlåta fast egendom	67
		§ 130. Ang. förslag till lag om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område	67

Sid.	Sid.		
§ 131. Ang. lag om ändrad lydelse av 6 kap. 11 § i lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad	68	§ 143. Rörande förslag till lag angående fortsatt tillämpning av lagen den 28 mars 1917 om förbud i vissa fall mot forskaffande av gods med svenskt fartyg mellan utrikes orter m. m.	70
§ 132. Rörande lag om fortsatt tillämpning av lagen den 31 maj 1918 innefattande särskilda bestämmelser angående rätten till inmutning inom vissa län	68	§ 144. Rörande förslag till lag angående fortsatt tillämpning av lagen den 28 mars 1917 om förbud i vissa fall mot överlåtelse av fartyg eller andel däri eller upplåtelse av fartyg, så ock mot förvärv av aktie i aktiebolag, som äger fartyg eller andel däri	70
§ 133. Ang. viss ändring i gällande bestämmelser om avsöndring från hemman av inägor	68	<i>Jordbruksutskottet.</i>	
§ 134. Ang. utredning för jämkning i den norrländska ägostyckningslagstiftningen	68	§ 145. Ang. lag om tillfälliga åtgärder till förekommande av skövling av skog å fastighet i enskild ägo	71
§ 135. Rörande förslag till lag angående beredande i vissa fall vid skogsavverkning och kolning av härbärge åt arbetarna m. m.	68	§ 146. Ang. lag om fortsatt tillämpning av lagen den 20 juni 1913 angående vård av enskildas skogar på Öland	71
§ 136. Ang. förslag till lag om inskränkning för viss tid i rätten att bortföra stråfoder m. m.	69	§ 147. Ang. lag om ändrad lydelse av 1 och 35 §§ i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet	71
§ 137. Ang. förslag till lag om skyldighet i vissa fall att vid flottled anordna härbärgen åt flottningsarbetarna	69	§ 148. Ang. lag om ödebygdsvägar	71
§ 138. Rörande utarbetande av lagbestämmelser för beredande av betryggande skydd mot skada å hemdjur genom okynneshund	69	§ 149. Ang. förordning om ändrad lydelse av 5, 12 och 23 §§ i stadgan om skjutsväsendet den 22 juni 1911 m. m.	71
§ 139. Rörande förslag till lag angående fortsatt tillämpning av lagen den 30 april 1918 om fastställande av högsta pris å vissa varor under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden m. m.	69	<i>Riksdagens kanslis skrivelser och förordnanden.</i>	
§ 140. Ang. förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 19 juni 1917 med vissa bestämmelser mot oskäligen pris under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden	69	§ 150. Ang. åtskilliga på grund av § 89 regeringsformen väckta frågor	72
§ 141. Ang. förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 26 april 1918 om förfogande över viss egendom under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden	70	<i>Riksdagen och riksdagens verk.</i>	
§ 142. Ang. förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.	70	§ 151. Ang. val av deputerade jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen	73
		§ 152. Ang. val av en deputerad att jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen med Konungen överlägga	73
		§ 153. Ang. ansvarsfrihet för fullmäktige i riksbanken	73
		§ 154. Ang. ansvarsfrihet för fullmäktige i riksgäldskontoret	73

	Sid.		Sid.
§ 155. Ang. val av riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare	73	§ 158. Ang. val av en tryckfrihetskommittérad	74
§ 156. Ang. val av riksdagens militieombudsman och hans efterträdare	74	§ 159. Ang. ansvarsfrihet för styrelsen för riksdagsbiblioteket	74
§ 157. Ang. val av fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret ävensom suppleanter för dessa	74	Slutmeningen	74